

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

CZK/EUR
27,405 +0,04 %

CZK/USD
20,000 +0,50 %

PX
993,98 -1,01 %

DJI
16706,77 +0,07 %

FTSE
6873,08 +0,31 %

DAX
9754,43 +0,54 %

Strana
3

ZBRANĚ PRO RUSY

FRANCOUZSKÁ
LETADLOVÁ LOĎ
TŘÍDY MISTRAL

MÍSTA, KDE JE RADOST
NAKUPOVAT

REFORMA PENZÍ

DO PRÁZDNIN SE
ROZHODNE, JAK
ZMIZÍ DRUHÝ PILÍŘ

Strana
3

BERNÍ ÚŘAD ZACÍLÍ NA FIRMY, KTERÉ SE ÚČELOVĚ STĚHUJÍ DO PRAHY

Firmám ubudou daňové skrýše

Bohužel
daňová správa
v posledních
deseti letech
nebyla schopná
na příliv nových
subjektů
do Prahy
zareagovat.

Bohuslav Sobotka
premiér

Praha
125
let

V průměru jednou za tuto dobu na firmu
v Praze vyjde daňová kontrola.

100
mld. korun

je suma peněz, která zhruba ročně
uniká státu na výběru DPH.

35%

Tolik z více než půl milionu firem v ČR sídlí v Praze.

Počet firem
v Praze

187	tis.	2013
154	tis.	2010
105	tis.	2005

Mimopražské
úřady by měly
víc upozorňovat,
které společnosti
by bylo dobré
zkontrolovat.
A zároveň by
s tím i pomohly.

Jiří Žežulka
šéf Generálního finančního
ředitelství

Luboš Kreč, Miroslava Jirsová
autori@e.conomia.cz

V domě číslo 42 v Kaprově ulici v Praze oficiálně sídlí více než tisíc společností. Jejich jména rolují na obrazovce před bytem ve čtvrtém patře. „Praha je přehlčená firmami, které sedí na hromadných adresách,“ říká nejvýše postavený berní úředník v zemi Jiří Žežulka. A důvod přehlčení? Statistiky vzato vyjde finanční kontrola na každou z pražských firem jednou za 125 let.

V Praze sídlí 187 tisíc firem, což je víc než třetina všech českých společností. A právě s tím, že si podniky účelově přehlašují své ústředí do metropole, chce bojovat nový šéf finanční správy. Řešením má být mimo jiné větší aktivita mimopražských kont-

rolorů. „Měli by centrálu a Prahu upozorňovat víc na to, které společnosti by bylo dobré zkontrolovat. A zároveň by s tím i pomohli. Některé Prahy jsou poddimenzované, takže se jim hodí, když jim dají finanční úřady nebo územní pracoviště z jiných částí republiky k dispozici svou kapacitu,“ říká dvaatřicetiletý Žežulka, který finanční ředitelství vede od května.

Zároveň se bude víc sledovat, kdo se do hlavního města hlásí. Firmy, které se v Praze budou registrovat k DPH, nejprve podstoupí předběžné šetření. A také se uspíší proces, kdy kontrolorů přikážou podniku „opustit“ Prahu. „Jsou firmy, které tu oficiálně sídlí, ale u svého původního místně příslušného správce daně v jiném regionu mají fabriky, zaměstnance, stroje. Na to máme institut, abychom je vrátili. Chystáme ale novelu, která to celé zrychlí.“

100
mld. korun

je podle odhadů
roční takzvaná
daňová mezera při
výběru DPH. Tedy
rozdíl mezi tím, co
by stát vybrat mohl
a o co vlivem úniků
a optimalizací přijde.

Lepší výběr daní je jedním z hlavních témat nové vlády. Žežulka, který se bojí s daňovými úniky dlouhodobě věnuje, bude proto klíčovou postavou. Jeho úspěch do značné míry určí i to, zda se budou v Česku zvedat firemní daně, či nikoli.

Podle odhadů EU přijde česká státní pokladna ročně až o 100 miliard na DPH, u které jsou úniky a optimalizace největší.

„Primárně bychom se měli věnovat tvrdým daňovým únikům, protože tam může ležet až 40 miliard,“ plánuje Žežulka.

Ministr financí Andrej Babiš už některá opatření představil. Vznikne speciální tým policistů, celníků a kontrolorů, který se bude zabývat jen nejzávažnější daňovou kriminalitou. Firmy budou od ledna 2016 muset pravidelně posílat elektronické výkazy o tom, s kým obchodují. A od stejného data pojedou registrační pokladny.

Podvody s DPH, účelové stěhování – jsou to hlavní, ale ne jediné oblasti, kterým se finančníci hodlají věnovat. Dojde například i na subdodávky veřejných zakázek.

„Máte firmu, která zakázku vyhraje s nadsazenou cenou. Hodnota plnění je pak samozřejmě neadekvátní, cena je vyšší. Takže máte vysoké výnosy, ale malé náklady. Půjčete na berníak a rozdíl zdaníte? Málokdo. Spíš si domalujete faktury na vstupu,“ nastínil modus operandi šéf berních úředníků.

Kabinet vedený Bohuslavem Sobotkou bude vyšší daňové příjmy potřebovat, od ledna 2015 totiž spustí sníženou sazbu DPH. Babišova náměstkyně Simona Hornochová už pro HN uvedla, že třetí sazba bude pro státní rozpočet znamenat zhruba minus tři miliardy korun.

Rozhovor, strana 4

EXTRA

Extremisté míří do europarlamentu

V letošních volbách se očekává posílení protievropských extremistických stran. Mohou dostat až třetinu hlasů. Jaké mají plány s Evropou?

strana 2

UDÁLOSTI

Praha čeká souboj tří primátorů

O vedení Prahy se letos na podzim utkají tři muži, kteří už v jejím čele stáli či stojí – Bohuslav Svoboda, Tomáš Hudeček a Jan Kasl.

strana 7

PODNIKY A TRHY

ČEZ padl do německé pasti

Energetické skupině ČEZ klesl čtvrtletní zisk téměř o polovinu. Může za to zelená politika Německa i špatná nálada na trzích.

strana 12

PODNIKY A TRHY

Becherovka se hodila do gala

Firma se připravuje na nového majitele.

strana 15

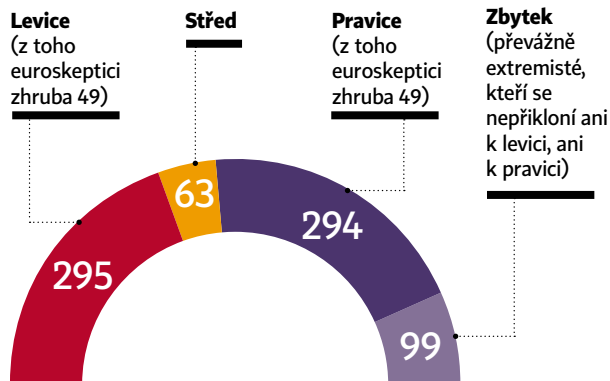

Extremisté v Bruselu posílí

Strany požadující rozpuštění Evropské unie nebo alespoň její oslabení, konec přistěhovalectví a omezení cestování za prací po Evropě chtějí oslabit unii přímo v Bruselu. Ve volbách do Evropského parlamentu, které se konají od 22. do 25. května, mohou získat podle různých průzkumů 25 až 30 procent hlasů. Přinášíme přehled těch nejvýraznějších. Z radikálnějších českých stran má šanci uspět ve volbách hnutí Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury, které odmítá přistěhovalce.

Odhady výsledků voleb do europarlamentu podle posledních průzkumů

Rozdělení křesel neodpovídá zcela volebním výsledkům, menší strany včetně extremistů mívají menší zastoupení i přes vyšší počet hlasů.

STRANA PRO SVOBODU

Geert Wilders

Strana je proti multikulturalismu, prosazuje integraci cizinců do nizozemské společnosti. Problém má především s muslimy, odmítá členství Turecka v NATO. Požaduje vystoupení země z EU. Podle průzkumů by v evropských volbách mohla získat přes 18 procent hlasů nizozemských voličů. Spolupracovat chce i s belgickou krajně pravicovou stranou Vlaamský zájem.

STRANA PRO NEZÁVISLOST SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ

Nigel Farage

Programem strany, jež je označována za pravicovou, je hlavně vystoupení Británie z EU. V zemi požaduje snížení některých daní a reformu zdravotnictví. Podle svého vůdce Nigela Farageho švýcarské referendum ukázalo, že svoboda pohybu uvnitř EU je „neudržitelná“, a požaduje zavedení přistěhovaleckých kvót. Průzkumy jí dávají šanci až na 30 procent britských hlasů.

NÁRODNÍ FRONTA

Marine Le Penová

Krajně pravicová nacionalistická strana. Původně prosazovala volný trh, dnes spíše ekonomický nacionalismus a sociální stát kombinovaný s přísným udržováním pořádku. Někteří její představitelé zpochybňovali počet obětí v nacistických koncentračních táborech či označovali plynové komory za detail historie. Strana zahájila on-line petici za referendum ve švýcarském stylu. Podle průzkumů by ve volbách do europarlamentu mohla získat 23,5 procenta francouzských hlasů.

SVOBODNÁ STRANA RAKOUSKA

Heinz-Christian Strache

Pravicová strana, která samu sebe označuje spíše za liberální a která těží z neobliby dlouhodobě vládnoucích velkých rakouských politických stran. Prosazuje rakouský patriotismus se zdůrazněním německé a euroskepticismus. Pokud do EU vstoupí Turecko, Rakousko by z ní mělo vystoupit. V Rakousku je nejsilnější opoziční stranou. V evropských volbách by podle průzkumů mohla získat 19 procent rakouských hlasů.

HNUTÍ PĚTI HVĚZDIČEK

Beppe Grillo

Populistické hnutí, které vede bývalý komik Grillo, bylo zaměřeno proti stávajícím italským politickým stranám, požaduje „čistou“ politiku a zavedení referend. Žádá referendum o setrvání Itálie v eurozóně a návratu italské liry. Spolupracuje se Stranou pro nezávislost Spojeného království. Grillo sám tvrdí, že není proti eurozóně nebo Evropské unii, jen chce nechat „rozhodnout lid“. Ve volbách do europarlamentu by podle průzkumů mohlo hnutí získat 25 procent italských hlasů.

ŠVÉDŠTÍ DEMOKRATÉ

Jimmie Åkesson

Ačkoliv je strana některými novináři označována za fašistickou, její vedení se od fašismu distancuje. Požaduje ale tvrdé zavedení „pořádku“ v zemi, budování „národní identity“, omezení přistěhovalectví a konec zvýhodňování Laponců. Ve volbách do Evropského parlamentu může získat přes šest procent švédských hlasů.

PRAVÍ FINOVÉ

Timo Soini

Antievropská strana označovaná za pravicovou, ale podporující levicovou ekonomickou politiku. Prohlašuje, že je založena na křesťanských hodnotách, je proti neoliberalismu a prosazuje progresivní daně. Chce striktně omezit přistěhovalectví a kritizuje EU a NATO. Ve volbách do Evropského parlamentu by mohli Práví Finové získat přes 17 procent finských hlasů.

LIDOVÉ HNUTÍ PROTI EU

kolektivní vedení

Cílem hnutí, které sdružuje také protievropské nevládní organizace, je vystoupení země z EU. Podle průzkumů získá více než devět procent dánských hlasů. V zemi je i pravicově populistická Dánská lidová strana, která má jen některé extremistické rysy, například odmítá „nezápadní přistěhovalectví“. Bojuje také proti „odezdávání“ suverenity Evropské unii. V Dánsku má podporu 27 procent voličů.

ŠVÉDSKO

FINSKO

LIDOVÁ STRANA NAŠE SLOVENSKO

Marian Kotleba

Okrajová politická strana, které průzkumy dávají šanci na vstup do národního parlamentu od loňského podzimu, kdy se její vůdce a zakladatel Marian Kotleba stal překvapivě županem Banskobystrického kraje. On sám do europarlamentu ne kandiduje. Jeho strana chce obnovit slovenskou korunu, omezit přistěhovalectví, chránit domácí průmysl a zemědělství, omezit dotace romské menšině a zachovat křesťanskou Evropu.

DÁNSKO

ALTERNATIVA PRO NĚMECKO

Bernd Lucke

Není stranou vyloženě extremistickou, spíše je proti sjednocené Evropě. Kritizuje také uzavření jaderných elektráren v Německu a tvrdí, že to zvyšuje ceny energií. Chce v EU návrat k pouhému volnému trhu, a hlavně zrušení eura. Po švýcarském vzoru žádá referendum o omezení přistěhovalectví. Imigraci by ráda omezila jen na kvalifikované pracovní síly. V evropských volbách by mohla získat šest procent německých hlasů.

NĚMECKO

SLOVENSKO

RAKOUSKO

MAĎARSKO

JOBBIK

Gábor Vona

Strana, která útočí na Romy a Židy, získala v dubnových parlamentních volbách přes 20 procent hlasů. Vůdci Jobbiku otevřeně obdivují politický styl Vladimíra Putina. Strana odmítá globální kapitalismus a zahraniční investory, chce také rozšířit Maďarsko do hranic před první světovou válkou nebo alespoň zaručit širokou autonomii maďarským menšinám v sousedních státech.

ITÁLIE

ŘECKO

ZLATÝ ÚSVIT

Nikolaos Michaloliakos

Krajně pravicová strana, jejíž symbol připomíná svastiku. Její členové odmítají přistěhovalce, zejména ty „barevné“, a obdivují vojenskou diktaturu a účastní se politických bitek. Strana požaduje vystoupení z Evropské unie, je protizraelská a protiamerická. V předloňských parlamentních volbách získala téměř sedm procent hlasů. V evropských volbách by mohla získat až 11 procent řeckých hlasů.

Stranu připravil
Marek Hudema

■ ČESKO

Kvůli Blance půjde Praha do další arbitráže

Praha půjde do další arbitráže kvůli tunelovému komplexu Blanka. Rada města včera schválila znění rozhodčí smlouvy, čímž k arbitráži otevřela cestu. Praha se bude soudit se správcem stavby, firmou Inženýring dopravních staveb, která už v lednu město žalovala o dlužných 145 milionů korun. Rozhodčí soud řeší kvůli Blance i spory Prahy s firmou Metrostav.

■ ČESKO

Roithová, Svoboda? Lidovci řeší eurokomisaře

Lidovci zvažují, že navrhnou na post eurokomisaře za Česko svoji dosluhující europoslankyni a prezidentskou kandidátku Zuzanu Roithovou nebo lídra kandidátky do Evropského parlamentu Pavla Svobodu. Prohlásil to předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek, který minulý týden uvedl, že lidovci o vlastním kandidátovi neuvažují.

■ NĚMECKO

Stárnutí populace ohrožuje ekonomiku

Stárnutí populace ohrožuje výkonost německé ekonomiky, uvádí hodnotící zpráva Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Tradičně průmyslové Německo by se podle ní mělo více zaměřit na rozvoj služeb s vysokou přidanou hodnotou, aby si udrželo potenciál pro budoucí hospodářský růst.

■ ČESKO

Vepřín v Letech zablokovali aktivisté

Aktivisté včera zahájili blokádu vepřína v Letech u Písku, který stojí na místě někdejšího pracovního tábora pro Romy. Pozůstalí po obětech romského holokaustu dlouhodobě volají po odstranění prasečí farmy, umístění se nelíbí ani OSN. Vláda ale na odkoupení a likvidaci zemědělského areálu nemá peníze. Blokáda má trvat nejméně do pátku.

Nový pokus o reformu penzí začíná. Brzy bude jasné, jak skončí druhý pilíř

Kateřina Surmanová,
Olga Skalková

autori@economia.cz

Za pouhý měsíc a půl má být jasno, jak se zlikviduje druhý pilíř penzijní reformy Nečasovy vlády. Právě tím začíná třetí velký pokus, jak v Česku konečně vyřešit důchodový problém. „Musíme se tomu intenzivně věnovat, protože jsme v presu. Čas máme do konce června,“ říká Radka Maxová, kterou do nové komise k důchodové reformě vyslalo hnutí ANO.

Debatu to nebude snadná, protože penzijní společnosti do fondů nalily stamiliony a nebudou se chtít jen tak vzdát. Podle představ vlády mají skončit k 1. lednu 2016.

Poprvé se skupina sešla včera, určila si jediné: druhý pilíř, který se týká 80 tisíc lidí, skončí, jde jen o to, jak. Zástupci všech parlamentních stran a odborníků chtějí vymyslet způsob zavření fondů, na kterém by klienti co nejméně trátili. „Ti, kdo do pilíře vstoupili v dobré víře, že si přilepší k důchodu, musejí být co nejméně poškozeni, pokud vůbec,“ shrnul předseda komise Martin Potůček.

Čekáme na analýzy, protože chceme znát reakce fondů a jejich účastníků. K těm musíme přihlídnout.

Radka Maxová

členka komise za hnutí ANO

Na účty klientů přicházela tři procenta z jejich sociálních odvodů a dvě procenta jejich vlastních prostředků. Státní peníze se podle převažujícího názoru koaličních politiků mají vrátit zpátky na erární konto.

Otázkou je, co s penězi, které si lidé přispívali ze svých zdrojů. Ideální by podle politiků bylo převést je do doplňkového spoření ve třetím pilíři, jenomže k tomu nemohou nikoho přinutit. „Ve hře je i varianta, že se jim peníze prostě vrátí. Čekáme na analýzy, protože chceme znát reakce fondů a jejich účastníků. To zohledníme,“ popsala Maxová.

Zaplatte nám náklady

Smírné řešení s fondy a klienty musejí politici hledat i proto, aby se vyhnuli žalobám. Zvláště od fondů, které do přípravy nového typu spoření investovaly velké peníze. A členové komise připouštějí, že reálně může dojít na kompenzace. „To hrozí. Neumím si představit, že by se fondy jen tak vzdaly, aniž by se chtěly domoci nějakých peněz zpátky,“ uvádí Adolf Beznoska, který v komisi reprezentuje ODS.

Penzijní společnosti zatím čekají, s čím přesně politici přijdou.

Až bude jasné, kolik je bude konec stát, fondy se rozhodnou, jestli budou chtít kompenzace. „Proto to zatím nechávám bez komentáře,“ odpověděl Vladimír Bezděk, šéf Asociace penzijních společností.

Bezděk, který sám vedl předchozí dvě penzijní komise, zasedá i v té současné. Koalice do ní ovšem poprvé přizvala zástupce opozice – jsou v ní reprezentanti všech parlamentních stran. Vláda si od toho slibuje, že nová penzijní reforma přežije střídání politických garnitur. Malý počet klientů ve druhém pilíři byl totiž dán i tím, že ČSSD dlouho dopředu avizovala jeho zrušení, pokud se dostane k moci.

Poté co se komise vypořádá s druhým pilířem, musí nachystat celkovou změnu v průběžném i doplňkovém spoření. Tam už se ale očekává hladší dohoda, zvláště v prvním případě. Cílem je srovnat v něm podmínky. Mělo by tak dojít na navýšení odvodů živnostníků, protože v porovnání se zaměstnanci je jejich příspěvek do státního systému minimální. Výši odvodů ovlivní i počet potomků. S každým vyživovaným dítětem by odvod klesl a zároveň by lidé mohli posílat část peněz přímo rodičům.

NOVÁ PENZIJNÍ REFORMA

1. Zrušení ii. pilíře

Vláda ho zruší k 1. lednu 2016, komise připraví řešení do června.

2. Změna i. pilíře

Musí zohlednit stárnutí společnosti a zvýraznit princip zásluhovosti. Připlatit by si měli živnostníci, naopak rodiny s dětmi by odváděly méně.

3. Atraktivní iii. pilíř

Vláda chce více motivovat lidi, aby více spořili se státním příspěvkem. Stejně tak mají víc posílat i zaměstnavatelé. Pobídnout je může třeba daňová úleva.

4. Odchod do důchodu

Teď se věk odchodu do důchodu každý rok o pár měsíců zvyšuje, nově má být zastropován. Strop by se mohl lišit podle náročnosti povolání.

5. Růst důchodů

Komise má vymyslet vzorec, podle kterého se budou důchody pravidelně zvyšovat. Vláda bude moci přidat i víc, než určí vzorec.

K tématu

Jedna velká lidská vlna

Julie Hrstková

julie.hrstkova@economia.cz

Finální dohoda o podobě penzijní reformy, která má přežít věky nebo alespoň tuto vládu (podle toho, co nastane dříve), má být hotová, a dokonce začít platit v roce 2017. Včerejší jednání Potůčkovy penzijní komise bylo sice víc než čím jiným seznamovací schůzkou, za pár měsíců usilovné práce ale mají přijít první výsledky. Jenže co se vlastně dá konkrétně vymyslet nového?

Populace stárne. Jenže ještě předtím, než zestárne natolik, aby se penzijní systém nemusel řešit vůbec, má Česká republika (spolu s řadou jiných zemí vyspělého světa) před sebou zhruba třicet až čtyřicet let. Vyděme z populačního boomu takzvaných Husákových dětí, tedy porodnosti, jež na počátku 70. let dosahovala dvou set tisíc „kusů“ ročně. Nejen že jich je moc (v době normalizace nebylo co jiného dělat), ale mají děti právě teď. Nový populační boom ovšem dělá zhruba sto tisíc dětí ročně a ani na to nejsou připravené mateřské, základní a výhledově další školy. A v budoucnu pravděpodobně ani trh práce. Největší šanci dostanou budoucí dospělí ve špatně placeném sociálně-pečovateľském průmyslu, protože jejich rodiče budou stárnout ve stejnou chvíli a nebudou mít peníze na kvalitní péči, kterou plošný veřejný systém neutáhne ani teď.

A konečně, až se oni sami dožijí penzijního věku, nebude je mít ani kdo ošetřovat, protože jestli Husákovy děti nahradily své rodiče v plném počtu (dvě děti na rodinu byl tehdy průměr), potom porodnost Husákových dětí nedosahuje s průměrem 1,5 dítěte na ženu ani prostě reprodukce. A děti Husákových dětí nebudou mít na vlastní potomky ani čas, ani peníze. Představa, že bez výrazné změny v demografii nebo bez trvalého zvyšování věku odchodu do penze lze vytvořit skutečně dlouhodobě udržitelný model penzí, není reálná.

Původně se mělo za to, že problém vyřeší soukromý fondový systém, takzvaný druhý pilíř. Ten ovšem v Česku končí s novou vládou, v Polsku, Maďarsku a na Slovensku prošel tak významnými parametrickými změnami, že pokud bychom stále trvali na názvu pilíř, měli bychom dodat, že z polystyrenu. Jenže ani z vyspělých zemí nepřichází velká inspirace: Velká Británie mění státní pilíř od roku 2016 tak, že větší na penzistů dostane menší důchod. Ve Spojených státech, kde veřejné prostředky určené k výplatě penzí dlouhodobě spravují soukromé penzijní společnosti, se zjistilo, že na těchto penězích vydělávají daleko víc fondy a jejich manažeri, nikoliv však daňoví poplatníci a penzisté.

Jedna z mála zemí, která nemá problémy s financováním penzí (v tuto chvíli), je Německo. Tam ovšem návrh na zmírnění podmínek k obdržení důchodu narazil na takový odpor, že se hovoří o souboji generací. Protože současní mladí vědí, že na ně se ani v budoucím Německu nedostane.

Potůčkova komise vytváří nový udržitelný model penzí v době neudržitelného demografického vývoje a rostoucího zadlužení veřejných rozpočtů. V kombinaci s rostoucími požadavky na zdravotní a sociální péči seniorů jde o úkol, kterému reálně nelze dostát. Respektive mu nelze dostát jinak než větší participací seniorů na pracovním trhu. Což je i přes současný odpor k představě pracujících sedmdesátníků lepší vyhlídka než mezigenerační nenávisť. Protože ta by asi neskončila u v podstatě docela „idyllické“ představy vylicené Janem Nerudou v básni Dědova mísa.

Francie chce prodat válečné lodě Rusku

Adam Černý

adam.cerny@economia.cz

Už před třemi lety čelila Francie kritice, když podepsala smlouvu o prodeji dvou vrtulníkových letadlových lodí Rusku. Byl tu i čerstvý zážitek ze zásahu ruské armády proti Gruzii ze srpna 2008. Ovšem v době současné ukrajinské krize vypadá tato největší dodávka materiálu použitelného v boji, kterou kdy měla do Ruska uskutečnit některá ze zemí NATO, ještě nevhodněji.

Paříž je vystavena tlaku spojenců v NATO i partnerů v Evropské unii. Mluvčí amerického ministra zahraničí Jennifer Psakiová zdůraznila, že Spojené státy jsou tímto obchodem „znepokojeny“ a že toto stanovisko budou Francii připomínat. Paříž namítá, že smlouva byla již podepsána, peníze zaplacený, a pokud by dodávka byla zrušena, Francie by musela Rusku vrátit již vyplacených 1,2 miliardy eur plus případné odškodnění, takže sankce vůči Rusku by dopadly fakticky na ni. Zároveň připomíná, že obě lodě třídy Mistral schopné nést bojové vrtulníky nebo tanky budou dodány bez výzbroje.

Paříž se dostala do nepříjemného dilematu. Na jedné straně stojí požadavek jednotného postoje se Západem, který kritizuje Moskvu kvůli jejímu záboru Krymu a politice na Ukrajině. Vojenský význam

1,2 mld.

eur je hodnota dodávky dvou vrtulníkových letadlových lodí z Francie do Ruska.

Lodě pro Rusko

Za to, že hodlá do Ruska dodat dvě lodě typu Mistral, čelí Francie kritice.

Foto: Wikimedia

dodávky vystihuje výrok ruského admirála, který v souvislosti s tehdejším konfliktem s Gruzii prohlásil, že pokud by měl k dispozici lodě typu Mistral, „válka by netrvala 26 hodin, ale 40 minut“.

Na druhé straně je podepsaný kontrakt na dvě lodě, který obsahuje opci na koupi dvou dalších. Ve Francii, kde nezaměstnanost trvale překračuje 11 procent, se za-

kázka přepočítává na stovky pracovních míst v loděnici Saint-Nazaire a na kladný příspěvek do chronicky záporné bilance zahraničního obchodu.

Oficiálně si Paříž nechala otevřená vrátka. Prezident Francois Hollande prohlásil, že „smlouva v této chvíli platí“, a ministr zahraničí Laurent Fabius řekl, že definitivní rozhodnutí padne v říjnu,

kdy by první z lodí měla být předána Rusku. Fakticky se však zdá být rozhodnuto. Podle Francie ani třetí, zatím neuplatněný stupeň sankcí EU vůči Moskvě nepočítá se zbrojním embargem. Paříž navíc trvá na tom, že v případě embarga by zase Británie měla postihnout peníze ruských oligarchů uložené v londýnské City a Německo snížit svou energetickou závislost na Rusku.

■ RUSKO/USA

Vesmírná stanice skončí. Kvůli Ukrajině

Rusko neprodlouží využívání Mezinárodní vesmírné stanice po roce 2020, jak požadovaly Spojené státy. Je to zřejmě odvetné opatření – kvůli sankcím uvaleným Spojenými státy proti Rusku za anexi Krymu americký Národní úřad pro letectví a vesmír na začátku dubna pozastavil veškerou spolupráci s Ruskem. Výjimkou je právě provozování Mezinárodní vesmírné stanice.

■ UKRAJINA

Premiér Jaceňuk obvinil Rusko z krádeže plynu

Ukrajinský premiér Arsenij Jaceňuk včera v Bruselu prohlásil, že Ruská federace jeho zemi při anexi poloostrova Krym ukradla přes dvě miliardy kubických metrů plynu, vrty na pevnině i na moři a celé ropné společnosti. Kyjev je podle něj přesto připraven urychleně zaplatit ruskému Gazpromu své nedoplatky za odebraný zemní plyn, ruská strana ale musí uznat dříve domluvenou nižší cenu.

■ ČESKO

V Brně mají přísnější pravidla pro herny

Z heren v Brně mizí světelné reklamy. Včera totiž začala platit vyhláška o regulaci loterií, kterou v únoru schválilo zastupitelstvo. Herny musí být od veřejně upravené tak, aby neměly na vnějších částech reklamu, nebylo do nich vidět a jsou povinné snímat prostor kamerovým systémem. Policie bude herny kontrolovat a nedodržování vyhlášky pokutovat.

■ ČESKO

Baník Ostrava musí snížit kapacitu stadionu

Snížením kapacity až o osm tisíc míst – tedy téměř o polovinu – podmiňuje česká fotbalová asociace udělení profesionální licence ostravskému fotbalovému stadionu na Bazalech pro příští sezonu. Komise mimo jiné vyžaduje prodej všech vstupenek na jméno na všechna domácí ligová utkání následujícího ročníku. Požadavek je reakcí na jarní výtržnosti chuligánů při utkání se Spartou Praha.

Kontroloři se zaměří na účty světových koncernů

Luboš Kreč, Miroslava Jirsová
autori@economia.cz

Daňová správa má od května nového šéfa – ministr financí jejím řízením pověřil experta na daňové úniky Jiřího Žezulku. Ten v rozhovoru pro HN poprvé popsal své plány.

HN: Daňovou správu vedete od května, pracujete pro ni ale třináct let. Na co se teď zaměříte?

Určitě budeme pokračovat v daňových kontrolách převodních cen (platby mezi pobočkami mezinárodních firem a jejich ústředím, společnosti tím vyvádějí peníze do zemí s nižšími daněmi – pozn. red.), v oblasti DPH problematikou motorových vozidel, dovozu textilu a surovinami v potravinářství.

HN: Převodní ceny jsou tématem v celé EU. Co přesně chystáte?

Nemůžu být úplně konkrétní, využijeme posílené rizikové analýzy z dostupných informací o nadnárodních podnicích, zvažujeme zavedení určité formy dokumentační povinnosti pro vybrané subjekty a komunikujeme se zahraničními partnery o využití zkušeností.

HN: Ale jak chcete zabránit tomu, aby velké firmy jako Google nebo Microsoft vyváděly zisky a v Česku zdaňovaly jen zlomek obrátu?

Je otázka, zdali daňová optimalizace prováděná těmito společnostmi je v souladu se zákony. To je nutné posuzovat. Teď bychom chtěli udělat skutečně velkou plošnou akci. Dnes máme specializovaný finanční úřad, který se tím zabývá. A chceme prohloubit povědomí o problému do celé finanční správy.

HN: Když ohlásíte, že budete víc kontrolovat převodní ceny, firmy si opatří alibi, že výdaje do zahraničí byly oprávněné.

Je otázka, zdali daňová optimalizace prováděná těmito společnostmi je v souladu se zákony. To je nutné posuzovat. Teď bychom chtěli udělat skutečně velkou plošnou akci.

Jiří Žezulka
šéf daňové správy

Najdeme řadu případů, kdy finanční správa úspěšně zpochybnila tvrzení kontrolovaných osob. Když budete například prodávat náhradní díly do Indie své dceřiné společnosti, musí být jasně dokázáno, na základě čeho byla cena stanovena, jakou formou, co jste použili při výpočtu a zda se kontrakt vůbec uskutečnil. Je řada oblastí, které nemají firmy dotažené do konce.

HN: A kromě převodních cen?

Například obchod s pohonnými hmotami, konkrétně s leteckým benzinem. To je zajímavá oblast a tam pravděpodobně dochází jak k únikům na DPH, tak na spotřební dani. Tento rok se zaměříme také na subdodávky veřejných zakázek.

HN: Subdodávky?

Ano, máte firmu, která vyhraje zakázku. Jenže ta společnost zakázku zároveň dělí mezi několik dodavatelů a může se stát, že některý z nich to zapomene přiznat.

HN: O jakých se bavíme částkách?

To by v této chvíli byla spekulace, dejte nám chvíli. Obecně si ale vezměte příklady, které jsou známé i z médií – firma zakázku vyhraje s nadsazenou cenou. Hodnota plnění je pak samozřejmě neadekvátní, cena je vyšší. Takže máte vysoké výnosy, ale malé náklady. Půjдете na bernák a rozdíl zdaníte? Spíš si domalujete faktury na vstupu.

HN: S korupcí souvisí i plány na majetkovou přiznání a na prokazování původu majetku. To by také měli na starost vaši lidé.

Zatím bych nepředbíhal, pořád není jasné, jakou cestou se půjde. Jedna věc je přiznání majetku, další jeho prokazování a pak musí existovat efektivní cesta, jak nelegitimní majetek odčerpat. Jsou dvě zvažovaná řešení. Daňové, kde je ale otázka, jak by se na to díval Ústavní soud, protože podle jeho nálezů

nesmí mít daň rdousící efekt. Pak ale není reálná představa, že by ta daň byla padesáti-, nebo dokonce sedmdesátiprocentní. Má to i další úskalí – někdo může mít velký majetek nejasného původu, ale co mu v Česku chcete vzít, když si všechno pronajímá třeba od kyperské společnosti? Druhá než daňová cesta je civilní soudní žaloba.

HN: Vy se už teď můžete ptát, když si někdo žije nad své možnosti.

Představu o tom, co daňový subjekt má a používá, dnes daňová správa má. Máme přístup do katastru nemovitostí, do registru vozidel, vidíme v Česku registrovaná letadla či lodě, peníze na účtech. Porovnáme to s daňovým přiznáním, a když zjistíme nesoulad, máme právo se zeptat, z čeho majetek pochází. Jenže každá daň má i svůj časový rámec. A když nám ten člověk předloží vysvětlení, které jde tři čtyři roky zpět, máme problém.

HN: Třeba že něco zdědil?

To by ještě bylo fajn, k tomu se dají dohledat data. Ale když to bude pět let stará půjčka od strýčka Vika v igelitové tašce a strýček Vik nám to dosvědčí, přejde důkazní břemeno na naši stranu, a naše možnosti jsou rázem velmi omezené.

HN: Na druhou stranu, pořád se mluví o kontrolách firem, ale na fyzické osoby se tolik nezaměřujete.

Je to otázka priorit. Vím, že daňová mezera u DPH má potenciál asi 100 miliard korun. Primárně bychom se měli věnovat tvrdým daňovým únikům, protože tam může ležet až 40 miliard korun. Fyzické osoby zatím nepředstavují až tak velké riziko. Jde o nějakých dvacet třináct miliard. Když to srovnáme se 40 miliardami, je zřejmé, co je naší prioritou. Pokud zpozorujeme nějaké větší přesuny majetku, samozřejmě se na to zaměříme. S příspěvím Lukáše Havlíka

DAŇOVÉ ZMĚNY 2015

Třetí sazba DPH

Na léky, knihy a dětskou výživu bude platit desetiprocentní sazba. Pro státní rozpočet to bude znamenat výpadek asi tři miliard, dosud bylo toto zboží v patnáctiprocentní sazbě.

Změny pro živnostníky

Výdajové paušály ve výši šedesáti procent budou moci uplatňovat jen ti živnostníci, jejichž roční obrát nepřekročí dva miliony korun. OSVČ zároveň budou moci opět uplatňovat slevu na manželku a na dítě, i když používají paušály.

Pracující důchodci

Vláda Petra Nečase zrušila od roku 2013 čtyřadvacetitisícovou roční daňovou slevu pro důchodce, kteří pracují. Šlo o úsporné opatření. Nová vláda úlevu seniorům vrátí.

Slevy na děti

Rodič si dnes může odečíst z daní za každé dítě zhruba jedenáct set korun měsíčně. Nově by to mělo být tak, že za každé druhé a další dítě to bude o stokorunu měsíčně více.

Solidární příspěvek

Od roku 2016 definitivně zanikne superhrubá mzda a z původně dočasného solidárního příspěvku se stane pevné druhé daňové pásmo.

K tématu

Daně, symbol svobody

Julie Hrstková
julie.hrstkova@economia.cz

Rozdíl mezi daňovou optimalizací a daňovým únikem může dělat 660 milionů korun, jak se přesvědčili členové britské kapely Take That. Nebo také tři a půl roku vězení, kam za stejnou věc míří exšéf Bayernu Mnichov Uli Hoeness. Soucit s neplatíci daní Evropu dávno přešel.

Vznikla nová dohoda o výměně informací, Německo pravidelně kupuje CD s „tajnými“ daty o švýcarských kontech německých daňových poplatníků. A velké firmy čelí permanentnímu obviňování z agresivní optimalizace. Do té míry, že se najednou objevila „nezavislá studie“, která tvrdí, že nic takového v podstatě neexistuje.

Stejným směrem se hodlá vydat i nový šéf finanční správy Jiří Žezulka. Jen upozorňuje, že kromě těchto známých případů je tady daleko větší černá zóna firem, které vznikají jen proto, aby ze státních rozpočtů získaly zpátky vratky daně z přidané hodnoty. Což už není optimalizace, ale normální krádež.

Můžeme si myslet, že by i český bernák měl víc prohánět nadnárodní firmy nebo kmotry sídlící v Monaku, ale také chceme, aby cítil zákon. A ten je trochu děravý.

Pěvkyně Monserrat Caballé neplacení daní vysvětlila přestěhováním do daňového ráje – do Andorry. Přestože trvá na své nevině, raději poslala půl milionu eur španělskému bernáku, aby měla klid. A nepřišla o sympatie publika.

Očekávat od českých daňových únikářů, že budou dobrovolně stát fronty na finančních úřadech a platit, asi nelze. Pokud se ale novému šéfovi finanční správy podaří společnosti vnutit představu, že je bezpečnější a lepší daně platit, bude to víc, než když dopadne jednoho slavného podvodníka.

KANCELÁŘE BUDOUCNOSTI

SPECIÁLNÍ MAGAZÍN Z NOVÉ EDICE PRO BYZNYS

- Klasické kanceláře i open space pomalu mizí
- Vlastní židli a pracovní stůl střídají sdílená místa
- „Chytré“ budovy stojí víc, ale v důsledku šetří peníze
- Nové technologie mění práci, ale papír nenahradí

Nenechte si ujít v příloze Hospodářských novin.

Kupte si ztřejsí Hospodářské noviny se speciálním magazínem!

Veřejná osoba, která přijme úplatek, je zrádce. Takovýto čin je morální zvrhlost.

David Rozen

soudce, který odsoudil bývalého izraelského premiéra Ehuda Olmerta za korupci okolo výstavby luxusní rezidence k šesti letům vězení

ČESKO

Policie chce obžalovat další tři lidi kvůli OKD

Protikorupční policie navrhla obžalovat tři lidi v souvislosti s privatizací Ostravsko-karvinských dolů (OKD). Jedním z nich je znalec, který vypracoval nepravdivý posudek na ocenění podílu Fondu národního majetku v OKD, zbylí dva jsou bývalými místopředsedy fondu a jsou obviněni z pokusu o porušování povinnosti při správě cizího majetku.

ČINA

Peking plánuje výstavbu nového letiště

Peking hodlá na jihu města vybudovat nové letiště v hodnotě 86 bilionů jüanů (275 miliard Kč). Chce tak ulevit svému mezinárodnímu letišti postavenému v roce 1958. To loni odbavilo 83 milionů cestujících, ačkoli jeho projektovaná roční kapacita činí „pouze“ 80 milionů pasažérů.

ČESKO

Na mýtném se vybralo více

V dubnu se na elektronickém mýtném vybralo 734 milionů korun. To ve srovnání se stejným obdobím vloni představuje dvouprocentní nárůst. Stát za dobu fungování mýta vybral dohromady téměř 52 miliard korun. Za provoz systému zaplatí ročně společnosti Kapsch zhruba 1,9 miliardy korun.

ČESKO

Nájemné u kanceláří kvůli konkurenci klesne

Konkurenční boj a příliv nových projektů by mohly srazit ceny nájmů u nejlepších kanceláří v Česku. Nájemné za sklady a průmyslové haly by mělo naopak vzrůst. Vyplývá to z aktuální zprávy RICS Global Commercial Property Monitor za první čtvrtletí roku 2014.

V Česku přibudou třípruhové silnice

Vladimír Šnidl

vladimir.snidl@economia.cz

V Česku možná brzy přibude zcela nový typ silnice. Plánovači ministerstva dopravy testují možnost přidat na některých úsecích třetí pruh. Auta v jednom směru by zde dostala hned dva pruhy, zatímco vozidla v opačném směru by jela v jednom. Po třech až pěti kilometrech by se pak situace obrátila. „Tato úprava by mohla pomoci řešit problém v úsecích, kde se pravidelně objevují dlouhé kolony,“ vysvětluje ředitel odboru strategie ministerstva dopravy Luděk Sosna. Díky dalšímu pruhu by se totiž na vozovku vměstnalo více aut, a řidiči by navíc mohli předjíždět bez nutnosti zajet do protisměru.

Půl metru navíc

Třípruhové silnice jsou běžnou záležitostí například v severských zemích, Německu či Rakousku – čeští řidiči na ně pravidelně narážejí například při cestě ze Znojma směrem na Vídeň. V samotném Česku takovouto vozovku vzdáleně připomínají jen některé strmější silnice, ke kterým stavaři přidali takzvané stoupací pruh. „Je to ovšem poněkud jiná situace. Stoupací pruh pokračuje pouze do vrcholu daného kopce a slouží primárně k tomu, aby plně naložené kamiony nebrzdily rychlejší vozidla,“ vysvětluje Sosna.

Rozšíření stávajících silnic o jeden pruh by nicméně vyžadovalo zásadní úpravy. Vybrané silnice první třídy by se z bezpečnostních důvodů musely rozšířit minimálně o půl metru na každé straně. „Rozhodně nestačí pouze přemalovat čáry. Je nutné počítat s menšími investicemi,“ dodává.

Vůbec první třípruhovou silnicí by se podle předstáv ministerstva mohl stát přívaděč na dálnici D1 z Benešova. Úředníci již na tomto úseku začali s výkupem pozemků a přípravou projektu. Investice odhadují na zhruba 110 milionů korun. „Pokud půjde všechno hladce, tento úsek bychom mohli uvést do provozu již v roce 2017,“ tvrdí Sosna. Následně by mohly přijít na řadu další exponované

PO VZORU RAKOUSKA

Ministerstvo uvažuje, že by tři pruhy zavedlo jednak na některých existujících silnicích I. třídy a jednak u některých úseků nově plánovaných rychlostních komunikací.

Běžné silnice by bylo kvůli zavedení tří pruhů potřeba rozšířit alespoň o půl metru na každé straně. Rychlostní silnice naopak budou moci být o několik metrů užší.

U běžných silnic, kde by oba pruhy byly oddělené jen čarou, by i v případě tří pruhů zůstala maximální rychlost na 90 kilometrech v hodině, u rychlostních silnic na 110 kilometrech – za předpokladu, že oba směry budou oddělené svodidlem.

úseky: o třetí pruh by se podle nových plánů měla rozšířit také silnice mezi Prahou a Kolínem nebo Prahou a Mělníkem.

Tři pruhy místo čtyř

Ministerstvo nicméně zvažuje, že by se tři pruhy mohly do budoucna objevit také na některých nových rychlostních silnicích, které jsou zatím plánované jako čtyřpruhové. Hlavní výhodou by tady byly úspory. „Pokud stavíme úsek, u kterého nepředpokládáme hustý provoz, varianta se třemi pruhy je výrazně levnější než ta se čtyřmi,“ vysvětluje Sosna.

Ve třech pruzích by se tak mohlo jezdit například na některých úsecích silnice R49, která má vést ze Zlína po hranici se Slovenskem. Náklady na kilometr takového vozovky dnes běžně dosahují 400 milionů korun. „Pokud však zvolíme pouze tři pruhy, můžeme ušetřit až třicet procent,“ vypočítává Sosna.

Zavedení třípruhových silnic ovšem nemá být jen věcí technických úprav. Stejně tak bude podle ministerstva nutné na tento typ vozovek připravit samotné řidiče. Při hustějším provozu totiž mohou nastat problémy na místech, kde se dva pruhy začnou zužovat v jeden. „Zde bude potřeba, aby si řidiči dobře osvojili takzvané zipování,“ uvádí Sosna.

Inzerce

PIJETE RÁDI PIVO?
KUPTE SI KOUSEK SVÉHO PIVOVARU!

Ve dnech 12. až 22. května 2014 probíhá primární emise akcií společnosti Pivovary Lobkowicz Group, a.s.

V případě zájmu o úpis akcií obraťte se prosím na pobočku České spořitelny, a.s., brokerjet České spořitelny a.s. nebo svého obchodníka s cennými papíry.

Toto oznámení nepředstavuje nabídku ani výzvu ke koupi jakýchkoliv akcií společnosti Pivovary Lobkowicz Group, a.s. (Akcie). Veřejná nabídka Akcií se v České republice a Rakousku provádí výlučně na základě prospektu, který je zdarma k dispozici v obvyklých úředních hodinách u České spořitelny, a.s., na adrese Evropská 17, 160 00 Praha 6. Prospekt je rovněž k dispozici na internetových stránkách www.pivovary-lobkowicz-group.com.

Toto oznámení nepředstavuje nabídku ani výzvu ke koupi jakýchkoliv Akcií ve Spojených státech amerických nebo jakékoli jiné jurisdikci, ve které není taková nabídka nebo výzva povolena nebo ve vztahu k jakékoli osobě, vůči které by taková nabídka nebo výzva byla v rozporu se zákonem. Uživatelé tohoto oznámení se tímto žádají, aby se s těmito omezeními seznámili a dodržovali je.

PŘIJĎTE OCHUTNAT PIVA Z NABÍDKY SPOLEČNOSTI PIVOVARY LOBKOWICZ NA:

23. - 25. KVĚTNA 2014

HRDÝ PARTNER PRAGUE FOOD FESTIVALU 2014

www.pivovary-lobkowicz.cz

HN406027

V indických volbách zvítězil nacionalista Módí

Marek Hudema

marek.hudema@economia.cz

Největší demokracii světa bude vládnout nacionalistický populist a šikovný manažer. Urychlí ekonomický růst země, ale možná přijdou další spory se sousedním jaderným Pákistánem. Vyplývá to z povolebních průzkumů, podle nichž právě skončené parlamentní volby vyhrála opoziční Indická lidová strana (BJP) a její vůdce Nárendra Módí.

1,7 procenta

O tolik vzrostl včera ráno hlavní akciový indický index Sensex po oznámení odhadů výsledků voleb.

Obchodníci na burzách už jeho vítězství ocenili, i když definitivní výsledky budou až v pátek. Akciový index Sensex vzrostl včera ráno o 1,7 procenta a je na rekordu. V očekávání rozsáhlých státních investic posílily akcie obřích průmyslových firem Bharat Heavy Electricals a Larsen & Toubro.

Módí totiž slibuje, že zruší omezení pro podnikání a investuje do stavby silnic či elektrické sítě. BJP plánuje i vytvoření zvláštních zón pro cizí investory a miliony nových pracovních míst. Právě proto stranu volila rostoucí indická střed-

ní třída. „Módí je hybatelem Indie – dokáže zemi změnit,“ řekl Dugeš Gupta, jednadvacetiletý student vysoké školy, který pro něj hlasoval.

Výsledky voleb, kterých se zúčastnilo půl miliardy Indů, uvítaly i Spojené státy. Označily je za „inspiující příklad síly demokracie“, a to přesto, že zahynuly desítky lidí a policie zabavila 55 milionů dolarů a statisíce kilogramů drog na úplatky voličům. A přesto, že Módí má zakázaný vstup do USA kvůli „porušování náboženské svobody“.

Jako šéf indického státu Gudžarát totiž nezastavil pogromy hin-

duistů vůči muslimům v roce 2002, po nichž zůstalo víc než tisíc mrtvých. Módí, syn provozovatele stánku s čajem, je hinduistickým nacionalistou. Působil v Národní vlastenecké organizaci, která považuje muslimy ve většinově hinduistické Indii za cizí element. A vystupuje také tvrdě vůči muslimskému Pákistánu, se kterým Indie válčila o Kašmír.

Módí ale rozhýbal ekonomiku Gudžarátu. Byl zřetelně vidět rozdíl mezi jeho státem a většinou země ovládanou Indickým národním kongresem. „Je to dobrý ma-

nažer – a to jsme dosud postrádali,“ prohlásil o Módím Tarun Dás, šéf Konfederace indického průmyslu.

Podle průzkumů bude BJP Indii buď vládnout sama v čele své politické aliance nebo s blízkými regionálními stranami. Každopádně prosadí ekonomické reformy, tvrdí analytici banky Nomura. Jak ale varuje zpráva poradenské firmy Euroasia, Kongres, který volby katastrofálně prohrál, může přesto blokovat či zpomalit plány BJP – třeba na uvolnění podnikání v energetice, těžbu uhlí či na usnadnění pouštění zaměstnanců.

■ UKRAJINA

Gazprom chce za plyn zaplatit předem

Ukrajina má za červnové dodávky zemního plynu od Gazpromu zaplatit s předstihem 1,66 miliardy dolarů (33 miliard korun). Podmínky platby vycházejí ze smluvního závazku dodávat Ukrajině 114 milionů krychlových metrů plynu denně, tedy celkově 3,4 miliardy krychlových metrů suroviny za měsíc. Státní podnik Naftogaz má zaplatit do 2. června a počínaje 3. červnem Ukrajina dostane plyn.

■ EU

Google může odstranit osobní data na požádání

Lidé mohou žádat Google, aby z výsledků vyhledávání na internetu odstranil jejich soukromá data. Rozhodl tak Soudní dvůr EU v případě španělského občana, který se domáhal „práva být zapomenut“ ve výsledcích vyhledávače Google. Firma podle soudu musí posoudit opodstatněnost takové žádosti a v případě, že nevyhoví, může se žadatel obrátit na odpovědné dozorcí nebo soudní orgány.

■ USA

Obama na Twitteru bojuje za vyšší platy

Vydělat si 7,25 dolaru za hodinu není dost. Podepište se pod petici za vyšší minimální mzdu.

Barack Obama

láká Američany, ať se zapojí do kampaně proti chudobě

■ ČESKO

Bartákovi hrozí až osm let vězení

Státní zástupce navrhl pro bývalého ministra obrany Martina Bartáka za údajnou korupci při nákupu armádních vozů Tatra nepodmíněný trest v horní třetině sazby, která činí dva až osm let.

Rusko trestané Západem hledá spojence v Íránu

Lucie Beranová

lucie.beranova@economia.cz

Mezi Moskvou a Teheránem se rýsují obchodní dohody za miliardy dolarů. V době, kdy Rusku kvůli krizi na Ukrajině ubývá spojenců na Západě, obrací se opačným směrem. Hodlá oživit ekonomické vztahy s Íránem a „obsadit“ tamní trh ještě v době, kdy evropské konkurenty brzdí mezinárodní sankce proti tamnímu režimu.

Rusko již dříve nabídlo Íránu, že bude odebírat jeho ropu výměnou za ruské zboží. Nyní politici obou

zemí dojednali další velké obchody v oblasti energetiky, v celkové hodnotě kolem deseti miliard dolarů.

To vše k nelibosti amerického prezidenta Baracka Obamy, který se bojí zhroutilí léta budovaného systému mezinárodních sankcí, jehož součástí bylo i Rusko. Právě díky ekonomickému tlaku loni velmoc donutily Írán podepsat předběžnou dohodu omezující jeho jaderné aktivity.

„Rozšíření rusko-íránských vztahů prospěje nejen nám, ale také celému regionu,“ prohlásil íránský prezident Hasan Rouhání, jehož zemi by nyní jakékoli investice ze zahraničí výrazně pomohly.

1,6 mld.

dolarů činil loni
objem ruských
obchodů
s Íránem.
Meziročně
se propadl
o 32 procent.

Moskva plánuje v Íránu vystavět tepelné elektrárny, hydroelektrárny a novou elektrickou přenosovou soustavu. Hodlá také vyvážet do Íránu 500 megawattů elektřiny ročně. Ve hře zůstává i starší návrh, podle něhož chce Moskva od Teheránu odebírat 500 tisíc barelů ropy denně výměnou za různé zboží – tento obchod se odhaduje na 18 miliard dolarů ročně.

Rusko navíc zmodernizuje íránskou železnici. Oznámilo, že postaví 167kilometrový úsek tratě, která má propojit sever Íránu a spojit ho se sousedním Ázerbájdžánem.

„Podobná spolupráce podřívá účinnost amerických a evropských

sankcí,“ reagoval americký list New York Times. Mezinárodní sankce totiž zakazují obchody s Íránem, především v energetické oblasti, a vylučují zemi i z mezinárodního platebního systému.

To se může změnit až tehdy, vyjednají-li světové velmoci s Teheránem konečnou dohodu o zastavení jeho jaderného programu – její osud je zatím nejistý, schvalovat by se ale měla už v červenci.

Rusko se k nátlaku Západu původně připojilo. Jeho obchody s Íránem kvůli tomu loni klesly o třetinu na 1,6 miliardy dolarů ročně a íránský trh opustily například firmy Lukoil nebo Gazprom Něfť.

Nejvýznamnějším ruským projektem v Íránu byla stavba jaderné elektrárny Búšehr. Rusko ji dodnes zásobuje palivem.

Foto: Reuters

Sloupek**Slepá ulička na Ukrajině****Ondřej Soukup**

ondrej.soukup@economia.cz

Zprávy z východní Ukrajiny připomínají válečné zpravodajství: velitel ozbrojených sil Doněcké lidové republiky Igor Strelkov po referendu vyzval všechny ozbrojené složky Ukrajiny v Donbasu, aby ho uznaly coby svého velitele. Jinak prý budou zničeny. A Západ mezitím hrozí Rusku sektorovými sankcemi.

Za zprávami tiskových agentur, přímými vstupy reportérů a myriadou statusů na sociálních sítích se ztrácí jeden zásadní fakt. Jiho-východ Ukrajiny, který dle výsledků hlasování z předchozích voleb tradičně označujeme za proruský, není zdaleka jednotný. Referendum o nezávislosti se konalo prakticky jen v Doněcké oblasti, v sousední Luhanské oblasti voliči odpovídali na otázku, jestli chtějí větší autonomii v rámci Ukrajiny. Proruští aktivisté odvolali referendum i v Charkovské oblasti, která byla považována za jedno z center odporu proti Majdanu.

I v Luhanské oblasti se našla města jako Svatovo, která organizátory referenda prostě vyhodila. Dostupné údaje mluví o tom, že příznivců připojení k Rusku je zhruba třetina. Tedy stejně jako zastánců jednotné Ukrajiny. Zbytek by uvítal posílení pravomocí regionů, k Moskvě se ale přidat nechce.

Svět na jedné straně vidí lidi, kteří s vážnou tváří zakazují Angele Merkelové a Baracku Obamovi, aby přijeli do Doněcku. Na straně druhé vidí zase zmatené prokyjevské ozbrojence v Krasnoarmejsku, jak střílí do vzduchu, zatímco místní jim nadávají do fašistů. Ti přičetní z obou stran by tak měli rychle najít způsob, jak dát o svých názorech vědět nějakou rozumnou cestou. Jinak se Ukrajina ze současné slepé uličky nedostane.

INZERCE

MR**BLAHOPŘEJEME VÍTĚZŮM A DĚKUJEME PARTNERŮM
21. ročníku prestižní soutěže MANAŽER ROKU**

Generální partner

ERSTE
Corporate Banking

Vyhlášovatelé

SP
Bezpečnostní a dopravní ČR**CMA**ČESKÁ MANAŽERSKÁ ASOCIACE
CZECH MANAGEMENT ASSOCIATION**KZPS**

Hlavní partner

E**SKUPINA ČEZ**

Významní partneři

čepi
i.s.**Kooperativa**
VIENNA INSURANCE GROUP**IVECO**
BUS**LeasePlan****npk**
NÁRODNÍ PŮJČOVNA**e.conomia**

“

Cílem rusko-ukrajinské krize je prosadit výstavbu plynovodu South Stream.

Mirek Topolánek
předseda Teplárenského sdružení ČR

■ OSN

Mírovou misi poprvé povede žena
Norka Kristine Lundová je první ženou, která povede mírovou misi OSN. Pětapadesátiletá generálmajorka má zkušenosti z konfliktů v Libanonu, Perském zálivu, Bosně či Afghánistánu. Nyní bude velet Mírovým silám Spojených národů na Kypru (UNFICYP).

■ EVROPSKÁ KOMISE

Srovnání univerzit z celého světa
Server U-Multirank, který spustila Evropská komise, nabízí podrobné informace o kvalitě studia na více než 850 vysokých školách ze 70 zemí světa, včetně patnácti českých škol. Návštěvník stránek může srovnávat školy podle hodnocení profesorského sboru, kvality přednášek nebo propojení škol s ekonomikou.

■ UKRAJINA

EU vyhlíží podpis asociační dohody
Nový ukrajinský prezident by měl na svou první zahraniční cestu odjet do Bruselu a podepsat tam zbytek asociační dohody mezi Ukrajinou a EU, prohlásil ukrajinský premiér Arsenij Jaceňuk po jednání s Evropskou komisí. Chybějící část asociační dohody je podle komise připravena k podpisu.

■ NĚMECKO

Zelení: Na Putinovo fórum nejezděte
Němečtí Zelení vyzývají německé firmy, aby bojkotovaly hospodářské fórum v Petrohradě, na kterém má vystoupit i ruský prezident Vladimir Putin. Účastí na fóru by podniky prý nepřímo daly najevo souhlas s ruskou politikou vůči Ukrajině. Podnikatelské svazy ale výzvu Zelených odmítají.

Prahu čeká souboj tří primátorů, kromě Kasla má Hudečka vyzvat i Svoboda

Aleš Měřička
ales.mericka@economia.cz

Pražská ODS se chystá v podzimních komunálních volbách opět vsadit na Bohuslava Svobodu. Občanští demokraté doufají, že poslanec, který coby primátor hlavního města vedl žebříčky popularity, zvýší šance strany dosáhnout ve volbách do zastupitelstva slušného výsledku. Uspěť v metropoli je pro ODS, která vyhořela v parlamentních volbách a nemá dobré vyhlídky ani pro blížící se eurovolby, velmi důležité. V Praze vládla nepřetržitě od roku 1991. Až do loňského jara.

„Na Praze hodně záleží. Bohuslav Svoboda byl úspěšný primátor, je to člověk, který i v těchto pro pražské politiky těžkých dobách má zjevně důvěru Pražanů,“ míní šéf ODS Petr Fiala. Složení kandidátek pro komunální volby chce jeho strana oficiálně oznámit až za několik týdnů. V hlavním městě však hledají vhodného lídra už několik měsíců. Mezi zvažovanými jmény byla například poslankyně a starostka Prahy 2 Jana Černochová nebo šéf pražské ODS Filip Humplík. Černochová ale kandidovat nechtěla a Humplík včera pražskému vedení strany navrhl sestavit kandidátku se Svobodou v čele – on sám by měl

“ Bohuslav Svoboda je člověk, který i v těchto pro pražské politiky těžkých dobách má zjevně důvěru Pražanů.

Petr Fiala
předseda ODS

být dvojkou. Kandidátku bude muset ještě schválit regionální sněm strany, který se sejde po volbách do europarlamentu. „Je to nová věc, která mě těší. Ale současně je zavazující, protože to znamená, že to, co jsme dělali na magistrátě, jsme dělali dobře,“ uvedl Svoboda. O kandidatuře prý vážně uvažuje. „Je to vázáno i na to, jak bude vypadat celá kandidátka,“ podotkl poslanec. Metropoli vedl od roku 2010 do loňského června, kdy pražskou koalici opustila TOP 09 a primátorem se s pomocí sociálních demokratů stal její lídr Tomáš Hudeček. Ten letos hodlá svou funkci obhájit.

Jak Hudeček, tak Svoboda však mají problém, který jejich soupeři pravděpodobně v předvolebním klání využijí – oba jsou mezi deseti současnými či bývalými pražskými radními, které chce policie obžalovat kvůli kartě Opencard. Politici čelí podezření z porušení předpisů v souvislosti se zadáním zakázky na podporu programového vybavení firmě Haguess. Město údajně pochybilo tím, že nevypsalo otevřenou soutěž. A tím měla vzniknout škoda asi 25 milionů korun. Radní však opakovaně tvrdí, že v dané situaci jinak postupovat nemohli. „Všechno to bylo účelově vymyšlené a zaplacené. Já ale vím, jaký je

to nesmysl,“ komentoval to nedávno Svoboda, kterého již sněmovna zbavila poslanecké imunity. O vedení Prahy se tentokrát utkají rovnou tři muži, kteří už v jejím čele stáli – kromě Svobody a Hudečka také někdejší primátor Jan Kasl. Do čela své kandidátky jej zlákal šéf hnutí ANO Andrej Babiš. Nedávno sice Kasl pohrozil, že kandidovat nebude kvůli šéfkce pražské organizace ANO Radmile Kleslové, před několika dny ale Babiš a Kasl oznámili, že si vše vyjasnili. Sociální demokraty by měl do komunálních voleb vést ředitel motolské nemocnice Miloslav Ludvík.

S přispěním Luboše Kreče

Češi dohadují byznys za miliardy ve Vietnamu

Petr Lukáč
petr.lukac@economia.cz

Skupina českých firem chce ve vietnamské provincii Quang Tri postavit továrnu na obalové sklo v hodnotě 80 milionů eur. V rukou má už pár předběžných dohod s odběrateli, i když stále řeší, zda se pohne plán na vybudování průmyslové zóny, kde má jejich továrna stát. „Zatím jsme ve fázi příprav a získávání licencí na těžbu písku, výrobu skla a výstavbu továrny,“ řekl HN Marek Veleba z OIKOI architekti, která zajišťuje inženýring. Sám v těchto dnech vyjednává s partnery přímo ve Vietnamu, kam odjel s první podnikatelskou misí ministra průmyslu a obchodu Jana Mládky. „Zatím jsme dělali průzkum trhu a v první etapě by sklárna měla mít produkci 500 tun denně. Je ale možné, že se ještě rozšíří, máme předběžné dohody s velkými pivovary – Habeco a Sabeco,“ popisuje. Projekt, jehož generálním dodavatelem bude teplická firma Teplotechna Prima, má ale jeden zásadní problém. Továrna má vyrůst v nové průmyslové zóně, která je zatím pouze na papíře. „Potřebujeme velký příkon okolo 7 MW. V plánu je i kontejnerový přístav. Náš projekt na té zóně stojí, proto se snažíme, abychom se mohli na přípravě zóny sami podílet,“ dodává Veleba. S Mládkem přijel do Vietnamu celkem 25 českých firem. „Vietnam má obrovský potenciál. V roce 1989 tu žilo 60 milionů lidí, dnes jich je přes 90 milionů. Navíc je to země, kde pracuje velké množství lidí v zemědělství, a nyní se začíná industrializovat. A to je výzva pro naše firmy,“ tvrdí Mládek. „Češi tu navíc mají dobrou pověst – jak díky naší vietnamské menšině, tak díky

tomu, že u nás spousta místních politiků i podnikatelů studovala,“ doplňuje Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu, který cestu spoluorganizoval. Cílem Mládkovy mise je také korigovat nelichotivou bilanci: vietnamský dovoz převažuje nad českým vývozem více než třikrát. Kromě továrny na sklo se tak domlouval i další byznys. Olomoucká Sigma například plánuje dodávat svá čerpadla. „Stát chce vypsat velký tendr na odvodňování a zavlažování půdy v zemědělství, určitě se toho chceme zúčastnit,“ uvedl její obchodní ředitel Milan Stratil. Nové zakázky domlouvá i generální ředitelka výrobce letadel Aircraft Industries Ilona Plšková. Jedná o dodávce šesti našich letadel L 410 – cena jednoho se přitom pohybuje kolem 100 milionů korun. Za zbrojaře do Hanoje dorazil šéf Omnipolu Michal Hon, který chce dovážet radary, firmy CZ Hermex a státní Explosia zase dojednávají dodávku průmyslových trhavin používaných k těžbě nerostů. Česká delegace ale přijela řešit i některé problémy. Šéf exportní pojišťovny EGAP Jan Procházka například projednával problematickou výstavbu cementárny Phu Son společnosti Inecon. Projekt původně financovaný PPF Bankou zamrzl a vietnamská strana úvěr ve výši 750 milionů korun nesplácí. Řeší se i potíže přerovské firmy Sezako – ta v roce 2009 dodala technologie do nového kamenolomu, který spoluvlastnila, šéf provozovatele měl ale firmu okrádat a nakonec provozuschopný kamenolom zavřel. Sezako se s ním od roku 2011 soudí. „Jedním ze sdělení, které jsem vietnamské straně přivezl, bylo, že pokud bude lepší vymahatelnost práva, bude více českých investic,“ říká k celé věci Mládek.

ČESKÁ SKLÁRNA

500 tun denně

Projekt v průmyslové zóně, která neexistuje

Novou továrnu, která má v první fázi výroby každý den vyprodukovat na 500 tun obalového skla, chce skupina českých firem postavit v hornaté provincii Quang Tri v centrálním Vietnamu. Sklárna má vyrůst na půdě plánované průmyslové zóny, která ale zatím stále zůstává jen na papíře. Projekt, jenž počítá i s kontejnerovým přístavem, na té zóně stojí, přiznávají české firmy. A proto se teď snaží do příprav kolem budování zóny samy zapojit.

OZNÁMENÍ

Investiční společnost České spořitelny, a. s.,

se sídlem Praha 6, Dejvice, Evropská 2690/17, PSČ 160 00, IČ 44796188, tímto

informuje podílníky podílového fondu

Investiční společnost České spořitelny, a. s.,

BONDINVEST – otevřený podílový fond,

že ke dni 31. května 2014 bude tento podílový fond

ZRUŠEN S LIKVIDACÍ

O zrušení podílového fondu BONDINVEST s likvidací rozhodlo představenstvo Investiční společnosti České spořitelny, a. s., dne 30. 4. 2014, a to po uplynutí šestiměsíční lhůty od uveřejnění záměru zrušit s likvidací tento podílový fond, ke kterému došlo 25. 10. 2013.

K rozhodnutí zrušit s likvidací podílový fond BONDINVEST byla Investiční společnost České spořitelny oprávněna podle ustanovení § 375 písm. a) zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech. Toto rozhodnutí obhospodařovatele nepodléhá schválení Českou národní bankou. Důvodem zrušení s likvidací podílového fondu BONDINVEST byly ztížené legislativní podmínky pro existenci podílových fondů s anonymně vlastněnými listinnými podílovými listy.

Investiční společnost České spořitelny, a. s., upozorňuje podílníky podílového fondu BONDIVEST, že ode dne zrušení podílového fondu BONDIVEST (31. 5. 2014) již nebudou moci podávat pokyny na prodej svých podílových listů podílového fondu BONDINVEST. Podílníci, kteří své podílové listy do dne zrušení podílového fondu BONDINVEST neprodají, budou muset vyčkat až na výplatu podílu na likvidačním zůstatku.

Výplata podílů na likvidačním zůstatku bude zahájena po zpeněžení majetku v podílovém fondu a úhradě jeho dluhů. O přesném termínu zahájení výplaty podílů na likvidačním zůstatku budou podílníci zrušeného podílového fondu BONDINVEST informováni ve výzvě k vyzvednutí podílu na likvidačním zůstatku, která bude po ukončení likvidace uveřejněna na internetové adrese [http:// www.iscs.cz](http://www.iscs.cz), v tisku (Hospodářské noviny, MF Dnes), na pobočkách České spořitelny, a. s. a v sídle investiční společnosti. Vyplácení podílů na likvidačním zůstatku bude probíhat na pobočkách České spořitelny, a. s., a to oproti odevzdání podílových listů BONDINVEST a po dobu 3 měsíců ode dne ukončení likvidace. Nevyzvednuté podíly na likvidačním zůstatku budou poté uloženy do soudní úschovy a budou poníženy o soudní poplatek za tuto úschovu.

Investiční společnost České spořitelny, a. s., doporučuje všem podílníkům sledovat průběh likvidace podílového fondu BONDINVEST na internetové adrese <http:// www.iscs.cz> nebo na vývěskách umístěných na pobočkách České spořitelny, a. s.

“

Neřekl jsem, že si nepřeji alianční jednotky na našem území. Byl jsem agenturou Reuters tázán, zda si dovedu představit jejich stálé rozmístění. To „stálé“ je nesmírně důležité slovo.

Martin Stropnický
ministr obrany (ANO)

“

Nemyslím si, že od roku 2009 se s naší energetickou bezpečností cokoliv pozitivního změnilo. Děláme stále stejné chyby.

Mírek Topolánek
předseda Teplárenského sdružení ČR, expremiér ODS

“

Nižší zisk ČEZ reflektuje zhoršující se podmínky podnikání v energetice, klesající velkoobchodní ceny elektřiny spolu se stagnací ekonomiky v Evropě. Na výsledcích se podepsala i teplá zima.

Ladislav Kříž
mluvčí společnosti ČEZ

PRAHA, MATKA VŠECH BITEV

DOCENT SVOBODA STARTUJE DRUHÝ POKUS O ZÁCHRANU ODS V JEJÍ NĚKDEJŠÍ NEDOBYTNÉ PEVNOSTI. JDE ALE O VÍC

Jindřich Šídlo

Před čtyřmi lety byla primátorská kandidatura prominentního pražského lékaře Bohuslava Svobody za ODS klasikou ukázkou manévru „jací nejsme, ale chtěli bychom, abyste si mysleli, že jsme“. Komunální volby, zcela jistě ty nejdůležitější v historii ODS, se zase blíží, a tak nezbyvá, než aby se docent Svoboda – dnes už bývalý primátor a současný poslanec – znovu přihlásil do závodu. Tentokrát pod heslem: „Dnes už jsme možná takoví, jako jsme vám tvrdili před čtyřmi lety, teď to ještě potřebujeme přežít.“ Bude to fuška.

Není třeba opakovat ty různé vtipky o tenisové raketě Václava Klause, význam Prahy pro ODS nejlépe vyjádří dvě čísla z jejího nejsilnějšího volebního roku 2006: 48,32 procenta ve volbách do sněmovny, 54,43 ve volbách na magistrát. (Jen pro připomenutí: lídry tu tehdy byli Mírek Topolánek a Pavel Bém. Dobrou noc.) V roce 2010 už to bylo o poznání slabší: 24,79 do sněmovny, 23,10 na magistrát znamenalo dvě historicky první porážky s TOP 09, ale pořad ještě to stačilo na stupně vítězů.

Loni na podzim v předčasných volbách ODS už i v Praze ze silné trojky vypadla: 11,99 procenta i první prohra s ČSSD byla čistá tragédie, která se dala zmírnit snad jen útechou, že hlavní město zůstalo nejsilnějším volebním krajem ODS, kde kdysi dominantní strana české pravice dokázala jako v jediném místě republiky porazit komunisty. Někdy musí stačit málo.

Čistě matematicky může Praha sloužit jako nejčistší ukáзка úpadku ODS v posledních osmi letech. A Bohuslav Svoboda zase jako ilustrace obtížnosti nápravy. Pražská ODS je zcela jistě jiná než před čtyřmi lety, když v jejím čele stál Pavel Bém. Určitě především díky Svobodovi, který k překvapení mnohých odmítl hned na začátku hrát roli, kterou měl určen. Ale také díky přirozenému úbytku všemožných šíbrů, kteří správně pochopili, že jim strana, kterou dokázali svými nekonečnými skandály totálně zhuntovat, příliš perspektiv nedává, a tak odešli zvednout hlavu vzhůru někam jinam. Obvykle s pocitem čisté nenávisti vůči Svobodovi, který se v jejich očích stal hrobařem těch starých dobrých časů, kdy bylo povoleno vše – a volič to v neustále bohatnoucím městě toleroval.

Tyhle časy skončily, tunel Blanka a Opencard symbolicky zakončily celou éru. A stejně symbolicky jsou kvůli projektu nejdražšího červeného kusu plastu v dějinách stíhání právě Svoboda i jeho primátorský nástupce a soupeř Tomáš Hudeček z TOP 09. Za normálních okolností by to byl dostatečný důvod k politické karanténě, ale tohle paradoxně vypadá skoro jako vyznamenání. Sice to zní trochu krkolomně, ale nejpravdivější heslo, které si pražská ODS teď může napsat na billboard se Svobodou, zní: „Muž, který v Praze zastavil ODS. Volte ODS.“

Upřímně řečeno, musel by se stát zázrak, aby Pražané ODS – byť už opravdu poněkud jiné – odpustili. Jenže o to tady už tak ani nejde. Jde o to, jak se bude

“

ODS si může na billboard se Svobodou napsat heslo: „Muž, který zastavil ODS. Volte ODS.“

Praha po říjnu „politicky“ vyvíjet dál – a to bude mít samozřejmě dopad i daleko za konečnou metra.

Praha není „volebně“ jen jeden ze čtrnácti krajů. Při volbách do sněmovny se tu rozděluje až pětadvacet mandátů, tedy osmina křesel celé dolní komory. Dvalet tu mohla ODS postavit i Davida Vodrážku, pak se Praha opakovaně zamilovala do Karla Schwarzenberga. Že by se ovšem tahle láska přenesla i na Tomáše Hudečka, asi není úplně pravděpodobné. (A při příštích sněmovních volbách bude Karlu Schwarzenbergovi osmdesát let.) Je zjevné, že se tu možná na mnoho dalších let otevírá prostor, jenž se po podzimním dobytí může stát základnou pro další, ještě mnohem důležitější volební vítězství. A protože se sociální demokracie v Praze už léta drží vyzkoušené fungující taktiky „hlavně nevyhrát“, vychází nám v téhle křížovce docela jednoduchá tajenka. Rozumíme si. Ano?

Andrej Babiš tyhle počty chápe, a jak jsme tu psali před několika měsíci, angažmá Jana Kasla je ukázkou velmi pečlivého castingu, který zatím ANO vychází skoro stoprocentně. Z hlediska voličů, pochopitelně, ale o ty tady jde, což významně části ODS svého času nejen v Praze docela uniklo. Teď už to nejspíš pochopili i tam. Pokud ale od ní slyšíme permanentní varování před Babišem, pak ji bohužel musíme informovat, že nikdo nemá na jeho vzestupu takovou zásluhu jako právě ODS, a speciálně pak ta pražská.

Že k těmhle koncům ODS přivede jako lídr právě Svoboda, je jen trochu krutá pointa.

Rusko potřebuje na Ukrajině chaos

Martin Ehl

“

Nejpravděpodobnější scénář, který bude Rusko prosazovat, je federalizace Ukrajiny, protože připojení východních regionů by bylo mnohem dražší.

Lékař z Oděsy židovského původu, který měl na Facebooku popisovat hrozby ukrajinských nacionalistů Židům, byl ve skutečnosti zubař ze severního Kavkazu, jehož fotografie kdosi zneužil na falešném účtu. Sociální síť v posledních týdnech zaplavily stovky, možná tisíce příspěvků, které mají vytvořit informační mlhu kolem toho, co se na Ukrajině skutečně děje. Britský deník Guardian dokonce psal o proruských trolech, kteří zaplavili jeho diskusní fóra a jsou agresivní.

V takové záplavě zkeslení, dezinformací i špatně pochopených faktů se budoucí vývoj ukrajinské krize odhaduje velice špatně. Jistá je v tuto chvíli jedna věc: Důležitým datem, od něhož se bude další vývoj odvíjet, jsou prezidentské volby 25. května. Míra toho, jak úspěšně zorganizované budou a jak silnou legitimitu pro nového prezidenta vytvoří, předurčí další vývoj.

Pro Rusko by bylo výhodnější udržovat Ukrajinu v režimu neustálého napětí a chaosu. Nejpravděpodobnější scénář, který se Rusko bude pokoušet prosazovat, je federalizace Ukrajiny, protože už jen třeba připojení východních regionů přímo k Rusku by bylo mnohem dražší kvůli placení penzí, důchodů a udržování pořádku, nehledě na přímé náklady jakékoli vojenské operace.

Západ se bude soustřeďovat na pomoc ukrajinským úřadům zorganizovat prezidentské volby co nejlépe. Zároveň se spíš v kuloárech bude řešit nejzásadnější ekonomický problém: jak splácet nehorázně zvýšenou cenu ruského plynu a další půjčky z Moskvy, což je v tuto chvíli ta nejsilnější páka, kterou kromě přímé vojenské síly Kreml na Kyjev má.

Ukrajínští politici a oligarchové, kteří mají zájem nebýt přímými vazaly Moskvy, tak mají jen krátký čas, aby prokázali své organizační, lobbistické i mocenské schopnosti – a to především na domácí půdě. V tuto chvíli to vypadá, že větší podporu Západu, než jsou omezené sankce vůči Rusku a dobré rady, nedostanou.

Své si musí odpracovat také Evropa, která jen zvolna zpracovává, že se na jejím okraji odehrává nejvážnější krize od roku 1989. Nejde jen o pomoc Kyjevu zorganizovat volby a ekonomiku, ale také o posun v přemýšlení o vzájemné spolupráci. Tímto směrem jde zajímavý, i když v tuto chvíli ne-realistický návrh polského premiéra Donalda Tuska na energetickou unii.

Ukrajinská krize, ať už dopadne jakkoli, tak bude mít na podobu Evropy podobný vliv, jako měl pád Berlínské zdi před pětadvaceti lety.

martin.ehl@economia.cz

Robert Břešťan

“

Pokud chceme být moderní země s moderní dopravní infrastrukturou napojenou na evropskou síť, těžko se může jeden úsek dálnice stavět deset a více let.

Českomoravská dálniční sci-fi

Od sametové revoluce uplynulo čtvrt století, a Čechy při cestě na Západ stále čeká civilizační šok. Pocití jej především řidičské zadnice, respektive tlumiče automobilů, v nichž se vezou. Zatímco kvalita rakouských silnic je šestá nejlepší na světě a německá jedenáctá, české tankodromy nás podle žebříčku Světového ekonomického fóra řadí na 81. příčku. Kvalita dopravní infrastruktury je přitom v hodnocení jedním z kritérií pro mezinárodní srovnání konkurenceschopnosti.

Sdělení, že i tato vláda (stejně jako každá předchozí) se chce na rozvoj infrastruktury zaměřit, nikoho nepřekvapí. Na místě je spíše skeptické očekávání, že místo napojení na evropské síť budeme ještě dlouho sjíždět z dálnic rovnou do polí. Dálnice se v Česku prakticky přestaly stavět, stát v řadě případů kvůli sporům o pozemky ani neví, kudy důležité tepny vůbec povedou. Na druhé straně – po čtvrtroce existence této vlády je na obzoru jistá změna.

Ministr dopravy minulý týden přišel s novelou zákona „o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury“, který sice platí teprve od loňského ledna, ale navzdory svému názvu naopak výkup pozemků pro stavby kvůli snížení maximální ceny v podstatě zastavil. Vláda chce nové majitelům zemědělské a lesnické půdy nabídnout více peněz ve stylu kdo rychleji prodá, dostane více. A kdo neprodá, toho vyvlastníme. Tím to ale nekončí. Chystá i zbrusu nový zákon o liniových stavbách, kde by trasu u strategických staveb vždy určil ad hoc speciální zákon a omezila by se možnost odvolávání.

Slovy ministra dopravy Antonína Prachaře: „Nestaví se tu proto, že stát nemá efektivní nástroje, jak prosadit svou vůli. Výstavba je na bázi náhody a toho, kdo vás jak bude vydírat.“ Při vědomí toho, jak stát donedávna přistupoval k majitelům půdy, to zní poněkud zlověstně. Na druhé straně je pravda, že stát se u staveb ve veřejném zájmu nemůže nechat blokovat spekulanty. Pokud chceme být moderní země s moderní dopravní infrastrukturou napojenou na evropskou síť – a to chceme –, těžko se může jeden úsek dálnice stavět (či spíše nestavět) deset a více let. Zákon o liniových stavbách je nutné radikálně změnit.

Radikálně ale neznamená arogantně. Stát nejprve musí lidem nabídnout férovou cenu, případně výměnu pozemku, teprve pak strašit paragrafy. Třeba se potom sevezeme po dálnici z Prahy až do Rakouska. Škoda že to pořád zní jako sci-fi.

Autor je komentátor týdeníku Ekonom

“

Dodatečný seznam sankcí Evropské unie ve mně vzbuzuje pocit nepochopení a hluboké lítosti. Referendum v Doněcké oblasti jsme udělali proto, abychom zastavili eskalaci násilí.

Roman Ljagin
předseda volební komise Doněcké oblasti

“

Nejsme tu od toho, abychom stíhali jenom v uvozovkách prosté lidi. My chceme, aby všichni pachatelé trestných činů byli po zásluze potrestáni.

Dušan Táborský
žalobce navrhuující pro exministra obrany Martina Bartáka osm let vězení za korupci při armádní zakázce

“

Čtème evangelium, alespoň malý kousek každý den. Naučíme se tak, co je v našich životech nejdůležitější: láska a milosrdenství.

František
papež na Twitteru @Pontifex

FOTOKOMENTÁŘ DNE

Když je někdo dobrý kuchař, neznamená to, že musí být skvělým manažerem michelinské restaurace. A tak je to se vším, organizaci fotbalového šampionátu nevyjímaje. Brazílci patří mezi favority, ale přípravy na svátek nejpopulárnější hry světa se nesou ve znamení velkých organizačních zmatků, předražených a zdržených stavebních prací. Jsou navíc doprovázeny protesty Brazilců i obavami okolního světa o bezpečnost účastníků a návštěvníků mistrovství. Zatím posledním příkladem je dvoudenní stávka zaměstnanců veřejné dopravy, kvůli které mnozí lidé v Riu včera marně čekali na autobusových zastávkách na své pravidelné spoje. Snad to za měsíc Neymarovi a spol. pojede.

FOTO: REUTERS

ZPRAVA ZLEVA

Petr Honzejek

HOKEJ JE NAŠE POLITIKA, TAK PROČ NE V BĚLORUSKU?

Zaříkadlo, že politika do sportu nepatří, je sice populární, ale nepříjemných otázek nás nezbavuje.

Hokejové mantinely momentálně duní o poznání silněji než vrata Lukašenkových věznic, takže většina z nás má jasno. Politika do sportu nepatří, tudíž hokejový šampionát si musíme užít, seč naši zaměstnavatelé a výkony našich hochů dovolí. Inu, užijeme si. Na tom, že za branami běloruských stadionů funguje poslední otevřeně diktátorský režim v Evropě, vypnutím televizoru skutečně nic nezměníme. Na druhou stranu si ale nenamlouvejme, že nás zaříkadlo „politika do sportu nepatří“ zbavuje nepříjemných otázek. Politika je vždy nějakým způsobem se sportem propojená a záleží jen na tom, jak s tímto nezušitelným faktem naložíme. I v případě hokeje v Bělorusku.

Spíčkový sportovní výkon nebo vrcholná sportovní akce jsou už z povahy veřejným vystoupením, vždy je to svého druhu politikum. Projevy bývají rozmanité. Sport může být přímo prostředkem mezinárodní politiky, jako když Západ bojkotoval olympiádu v Moskvě 1980 a komunistický blok na oplátku hry v Los Angeles o čtyři roky později. Nebo když Čína na důkaz své velikosti a síly uspořádala nejdražší olympiádu v historii, pro kterou vycvičila armádu sportovců jako upozornění, že dokáže vycvičit i armádu skutečnou, kterou, stejně jako její medailisty, nikdo na světě neporazí. Na druhou stranu, sportovci sami čas od času využívají svých vý-

konů k individuálním politickým akcím. Například černí američtí atleti zvedali na olympiádě v Mexiku v roce 1968 pěst v černé rukavici jako protest proti rasové diskriminaci v tehdejších USA (a dostali co proto).

Dilemata vyplývající z interakce sportu a politiky bývají samozřejmě nejvyhraněnější v krizových dobách, v problematických zemích. Odpověď na otázku, jak je řešit, bývá nejednoznačná; věcné i morální oprávnění mohou mít paradoxně zcela protichůdné přístupy. Přitakáme například mladé atletce, hrdince filmu Fair Play pojednávající o doping u 80. letech, která na závěr říká: „Já tohle zřízení reprezentovat nebudu.“ Zároveň ale přitakáme československým hokejistům, kteří ve stejné době hrdě nastupovali ve stejném dresu s komunistickým znakem. V jejich zápasech se Sovětským svazem nikdo nemohl vidět podporu systému (jakkoli si to systém přál a snažil se to tak interpretovat), na ledě se v očích většiny diváků odehrával zástupný boj proti okupaci a možná i totalitě jako takové.

Nyní samozřejmě dilemata nejsou tak silná jako v osmdesátých letech, což ovšem neznamená, že neexistují. Princip je, vzor nižší naléhavosti, podobný: univerzální odpovědi neexistují, ale je chybou nepoložit si otázku.

Je to samozřejmě těžké: heslem o nepolitičnosti sportu jsme zpracovávaní z různých úrovní. Skanduje ho Mezi-

národní olympijský výbor i nadnárodní sportovní svazy, které si to nechťejí s nikým, tím méně s Putinem či Lukašenkem, rozházet. Nepolitičnost sportu hlásají sponzoři, neboť obchod je obchodem a prodávat je třeba všude, bez ohledu na povahu režimu – sportovci mají ideálně být názorově prosté reklamní nosiče. A vlastně bychom nepolitický sport asi tak trochu chtěli sami. Někde v podvědomí stále haraší představa čistého, v původním slova smyslu amatérského sportu nedotčeného penězi a politikou, sportu anticko-coubertainovského rázu. Peníze ve sportu nepopřeme, takže bychom chtěli sportovce vidět alespoň jako „politické amatéry“, kteří nás čistotou pohybu a soupeření osvobozují od komplikovaných souvislostí; jako od úmorné každodennosti emancipované idoly, jejichž zdravá těla pomáhají utvářet náš zdravý duch.

Mimo svět psychoterapie a zástupných symbolů ale není otázkou, zda se má politika do sportu míchat, nebo ne. Ona tam vždy už nějak zamíchaná je. Pokud se vrátíme k běloruskému hokejovému šampionátu: Díváme se, hrajeme si. Užijeme napětí, radost, společné truchlení. Někdo by ale nakonec slovo na obranu lidských práv ztratit mohl. Netvrdím, že to má být zrovna Jaromír Jágr, ale ruku na srdce: když už nastupujete s číslem 68 na dresu, můžete tvrdit, že politiku nevnímáte a že váš svět končí za mantinelem minské arény?

Po

Daniel Anýž

Út

Stanislav Komárek

St

Petr Honzejek

Čt

Tomáš Sedláček

Pá

Adam Černý

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

REDAKCE: 233 071 111 HN@ECONOMIA.CZ
PŘEDPLATNÉ: 800 110 022 INZERCE: 233 071 783 ADRESA: PERNEROVA 673/47, 180 07 PRAHA 8

Vydává Economia, a. s., IČO 28191226
ŘEDITEL REDAKCE Vladimír Piskáček
• **Šéfredaktor Hospodářských novin** Martin Jašmínský • **Šéfredaktor politického zpravodajství a názorové sekce** Jindřich Šidlo
• **Šéfredaktor speciálních projektů a sdíleného obsahu** Petr Orálek • **Šéfredaktor ekonomického portálu iHNed.cz** Miloš Čermák
• **Manažer redakce** Martin Denemark • **Art director** Jan Vyhnaněk • **Marketing** Petr Fiala
• **Názory** Petr Honzejek • **Domácí zpravodajství** Luboš Kreč • **Zahraničí** Martin Ehl • **Ekonomika** Luděk Vainert • **Vikend** Irena Jirků • **Proč ne?!** Jan Babka • **IN** Tomáš Wehle • **Foto** Jan Schejbal • **Zlom** Zdeněk Fried • **E-MAILY** jmeno.prijmeni@economia.cz • **REKLAMACE** tel.: 800 110 022
• **PŘEDPLATNÉ** tel.: 800 110 022, predplatne@economia.cz, www.economia.cz/hn, SKYPE: PredplatneEconomia • **ON-LINE ARCHIV** ecommerce@ihned.cz

INZERCE: inzerce@economia.cz, **Příjem inzerce** HN a přílohy, tel.: 233 071 783, fax: 224 800 373, Kariéra s HN, tel.: 233 071 782, **Zahraniční inzerce** tel.: (00420) 233 071 702, fax: (00420) 224 800 373, **Vkládaná inzerce** tel.: 233 071 703, INTERNETOVÁ INZERCE: tel.: 233 073 169, obchod@ihned.cz

■ Tiskne: MAFRAPRINT, tiskárna Praha a Olomouc ■ Četnost vydání: pondělí až pátek, místo vydání Praha ■ Autorská práva vykonává vydavatel. Jakékoli užití části nebo celku, zejména rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem (mechanickým nebo elektronickým) i v jiném než českém jazyce bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. ■ Jednotlivé složky HN jsou samostatně neprodejné. © 2014 Economia, a.s. ■ Ročník LVIII ■ Nevýžádané příspěvky se nevracejí ■ MK ČR E 4689 ■ Audit nákladu: ABC ČR ISSN 0862-9587 ■ Internet www.ihned.cz

SLUŽBY

V Česku je skoro tisíc cestovních kanceláří

V Česku působí 943 cestovních kanceláří a 1107 cestovních agentur, podíl cestovního ruchu na tvorbě HDP byl předloni 2,7 procenta a na zaměstnanosti 4,6 procenta. Vyplývá to z údajů ministerstva pro místní rozvoj (MMR) a Českého statistického úřadu. V českém cestovním ruchu pracuje 231 000 lidí. Nejvíce cestovních kanceláří nabízí zájezdy do Chorvatska, Itálie a Řecka.

AUTA

Volkswagen hlásí rekordní prodeje

Prodej německého koncernu Volkswagen od ledna do dubna meziročně stoupl více než o šest procent na rekordních 3,2 milionu vozů. Oznámil to šéf podniku Martin Winterkorn na výroční valné hromadě akcionářů. Winterkorn zopakoval, že letos by prodej mohl poprvé překonat hranici deseti milionů vozů. Loni koncern vyrobil 9,73 milionu aut.

BANKY

UniCredit se v Česku i na Slovensku daří

Česká a slovenská UniCredit Bank vytvořila v prvním čtvrtletí čistý zisk 993 milionů korun. Konsolidovaný zisk meziročně vzrostl o 80 procent, informovala banka. Její celková aktiva stoupla meziročně o 59 procent na 498 miliard korun.

TELEKOMUNIKACE

Počty budek klesnou

ČTÚ chce pro příští rok zachovat počet povinné provozovatelem veřejných telefonních automatů, na které přispívá stát. V dalších dvou letech by jich ale mělo ubývat. Telefónika jich nyní provozuje necelých 5500.

Němci dusí ČEZ

ENERGETICKÉ SKUPINĚ KLESL ČTVRTLETNÍ ZISK TÉMĚŘ O POLOVINU. MŮŽE ZA TO ZELENÁ POLITIKA NĚMECKA

Nikita Poljakov

nikita.poljakov@economia.cz

Tak nízký zisk za první čtvrtletí ČEZ nevykázal posledních osm let. Energetická jednička, kterou ovládá český stát, tvrdě pocítuje dopady toho, před čím varovali členové jejího představenstva i analytici: příliš nízké ceny elektřiny a špatná nálada na trzích.

ČEZ za letošní první čtvrtletí zaznamenal zrušení tendru na dostavbu dvou bloků Jaderné elektrárny Temelín, zájem o nové investice v sousedních státech, ohlášení uzavření uhelné elektrárny v bulharské Varně nebo spuštění paroplynové elektrárny Egemer v Turecku. S cenami silové elektřiny na německém trhu však nemůže dělat nic.

ČEZ může „děkovat“ Němcům

Číslo jsou v tomto případě neúprosná. Zatímco touto dobou se v roce 2011 prodávala elektřina za z dnešního pohledu pohádkových 55 eur, energetické společnosti mohou být v současnosti rády, že jednu megawathodinu na příští rok prodají za 34 eur. Podle analytiků je příčina trápení energetik

v regionu jasná. „Orientace Německa na zelenou energii poslala ceny silové elektřiny v regionu níže. V prvním čtvrtletí to pocítil ČEZ, jehož čistý zisk téměř o polovinu klesl. S propady příjmů musí firma počítat i nadále,“ říká analytik společnosti J&T a minoritní akcionář ČEZ Michal Šnobar.

Nepříliš dobře dopadly i výsledky konkurenční společnosti E.ON, největšího německého energetického hráče. Ten vykázal o dvanáct procent nižší provozní zisk – 3,16 miliardy eur (87 miliard korun). I za to mohou podle Šnobara Němci. „Nízká cena elektřiny představovala dvě třetiny z propadu. Týká se to německých společností. Nic podobného u britských, italských či francouzských energetických firem nyní nevidíte, to je problém Německa,“ dodává Šnobar s tím, že výrobci z výše uvedených zemí nejsou Německem ovlivnění tak jako Česko.

ČEZ ze špatných hospodářských výsledků viní mimo jiné i teplotně nadprůměrné a srážkově podprůměrné první čtvrtletí roku 2014. Jeho generální ředitel Daniel Beneš je však mírně optimistický.

„Nejistota v Evropě trvá, krize energetiky se prohlubuje, přesto se ČEZ na rozdíl od konkurence

daří díky obezřetné finanční politice nadále držet finanční rovnováhu. Jako jedna z mála evropských energetik jsme dokázali i v rámci poslední dubnové revize agentury Standard & Poor's udržet rating na stávající historicky nejvyšší úrovni A- se stabilním výhledem,“ uvedl Beneš.

Chceme uspořít miliardu

Plánem skupiny je teď zaměřit se na úspory. Projekt sdílených služeb, jenž byl rozšířen o oblast inženýrských kapacit, má ČEZ v následujících čtyřech letech ušetřit miliardu korun.

„Ještě letos hodláme zahájit sérii úsporných opatření napříč skupinou,“ dodal Beneš. Pokles hospodářských výsledků se přesto v budoucnu očekává. Dokud budou Němci prosazovat zelenou energetiku, české energetické firmy, které do Německa vyvážejí dvě třetiny celkového exportu elektřiny, budou na nízké ceny silové elektřiny doplácet. Bezprostředně se však skupina bude muset zaměřit na problémy v Bulharsku. Tamní antimonopolní úřad totiž včera obvinil ČEZ, Energo-Pro a EVN ze zneužívání dominantního postavení na trhu.

S přispěním Michala Pavce

K tématu

ČEZ: Riziko příliš velkých očekávání

Tomáš Sýkora

Patria Direct

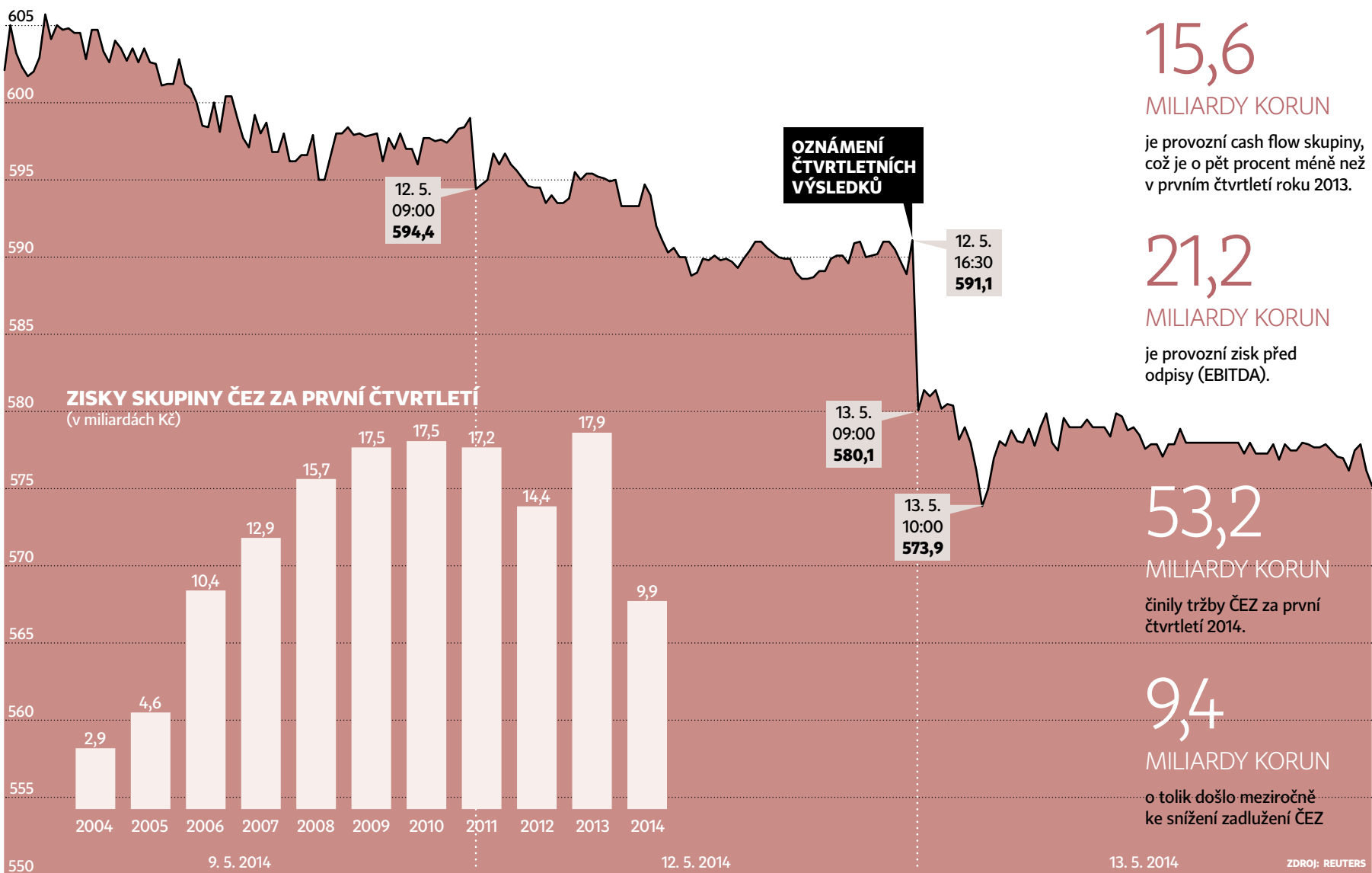

Společnost ČEZ zveřejnila sadu čísel za 1. kvartál 2014. Podle všech předpokladů se na meziročním propadu tržeb i zisků podílel především pokles ceny vyrobené elektřiny, chybějící mimořádné výnosy z obchodů s emisními povolenkami z 1Q13 či propad tržeb v Rumunsku po změně tamní regulace. Dopad mírné zimy na nižší produkci elektřiny i prodeje tepla zřejmě přispěl k zaostání reportovaných čísel za tržními odhady. Společnost ovšem potvrdila své cíle a mírný pokles ceny akcie ve výsledku považujeme za adekvátní reakci.

Z krátkodobého pohledu stávajícím investorům i po výsledcích nadále doporučujeme realizovat minimálně část zisků nabytých v letošním roce a k nákupu akcie již několik týdnů nedoporučujeme. Vedle přetrvávajícího nepříznivého trendu ve vývoji ceny silové elektřiny totiž vnímáme i riziko možná až příliš vysoko nastaveného očekávání výše letošní dividendy. Vedení společnosti navrhlo valné hromadě dividendu ve výši 40 Kč za akcii, což odpovídá 61% výplatnímu poměru. Domníváme se však, že stávající cena akcie po komentářích z MF započítává minimálně 80% výplatní poměr. Na schválení nynějšího návrhu na výši dividendy valnou hromadou (27. června) či na oznámení větší akvizice by tak trh podle nás momentálně reagoval negativně.

VÝVOJ CENY AKCIÍ ČEZ PŘED A PO OZNÁMENÍ ČTVRTLETNÍCH VÝSLEDKŮ

(Kč za akcii)

Inspiration 2014

21. května, Ostrava

Registrace: inspiration.logis.cz

PROFIL KONFERENCE

Tématem konference je zvyšování výkonu procesu plnění zakázek ve výrobních podnicích s využitím pokročilých plánovacích technologií. Konference se tedy bude zabývat tím, jakých zlepšení provozní efektivity a zákaznického servisu podniku lze realizací takových projektů dosáhnout. Těžištěm budou konkrétní zkušenosti a dosažené výsledky inovačních projektů realizovaných v konkrétních podnicích, jejichž zástupci vystoupí se svými příspěvky.

Provozní efektivita

- Zvýšení průtočnosti
- Zvýšení obrátu zásob
- Zkrácení průběžných dob výroby
- Zlepšení ekonomických efektů

Zákaznický servis

- Zvýšení termínové spolehlivosti
- Zkrácení dodacích lhůt
- Zkrácení dob reakce
- Zlepšení infoservisu

Konference INSPIRATION je určena především těm podnikovým manažerům, jejichž zájmem či úkolem je zvyšování výkonu hlavního podnikového procesu – procesu plnění zakázky (tedy typicky generální ředitel, výkonný ředitel, ředitel logistiky, výrobní ředitel, ...) – také přednášející budou především z těchto pozic. Konference ale přinese zajímavé informace také pro manažery organizace a řízení výroby, vedoucí plánovacích týmů, plánovače, logistiky, informatiky a podobně.

Zástupci vystupujících podniků (viz. program na druhé straně listu) jsou připraveni podělit se s vámi o zkušenosti ze svých inovačních projektů. Na příkladech konkrétních projektů se dozvíte, jak lze vyladit výkon procesu plnění zakázek a razantně tím řešit takové problémy, jako je například termínová spolehlivost dodávek, obrátka zásob, průtočnost a další. Poslechnete si, jak přednášející hodnotí své projekty i s odstupem času – co by udělali stejně, ale také co by dnes dělali jinak a proč.

MOTTO

ZVYŠOVÁNÍ TLAKU NA SCHOPNOSTI PODNIKŮ

Rytmus života se zrychluje, silní stále rychleji rostou, slabí stále rychleji vypadávají ze hry. Prostředí informační společnosti poskytuje mnohem více příležitostí pro uplatnění konkurenčních předností, současně je ale obtížnější skrýt konkurenční nedostatky.

RYCHLOST, SPOLEHLIVOST A PRUŽNOST PŘI DODÁVKÁCH...

Dávno již nestačí umět vyrobit a dodat produkt, který je „jen kvalitní“. Kvalitu již umí každý, a kdo ne, rychle ztrácí. Při rozhodování o dodavateli dnes stále více rozhoduje jeho spolehlivost, rychlost a pružnost. Právě tyto parametry hrají roli při hodnocení tzv. zákaznického servisu.

MINIMALIZACE NÁKLADŮ...

Snaha zlepšit zákaznický servis nesmí být vykoupena vysokou cenou. Naopak, zlepšování zákaznického servisu musí současně umožnit další snižování nákladů. Je tedy potřeba najít takové cesty, které umožní, aby s růstem rychlosti, spolehlivosti a pružnosti při dodávkách mohlo současně docházet ke snižování stavu zásob, zvyšování průchodnosti zakázek či minimalizaci výrobních nákladů, jinak řečeno, aby podnik současně zlepšoval své provozní parametry, svoji provozní efektivitu. Jakkoli se takový cíl někomu může zdát být až příliš ambiciózní, v praxi se setkáváme s dalšími a dalšími podniky, které ukazují,

že to jde, a sklízí ovoce získané díky vyšší konkurenceschopnosti.

INSPIRUJME SE U TĚCH NEJLEPŠÍCH...

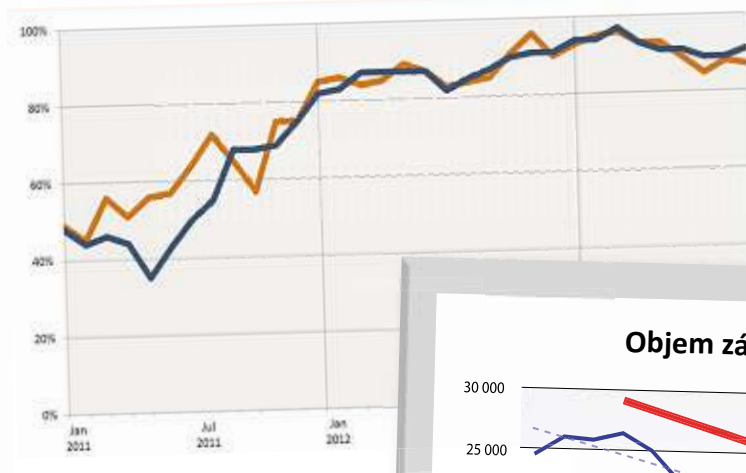
V současné době již prakticky v žádném oboru neexistuje opravdu důležitý podnik, v jehož arzenálu strategických rozvojových programů by chyběl projekt rozvoje účinnosti řízení. Ti nejlepší si uvědomili, že zlepšování zákaznického servisu a provozní efektivity je především otázkou zlepšování účinnosti řízení, a že účinnost řízení do značné míry určuje kvalita plánování. Tyto podniky vypracovaly a trvale dále vylepšují takové postupy, ve kterých uplatňují vysoce účinné plánovací technologie, které jim umožňují sestavovat mimořádně kvalitní plány. Takto získané plány jsou následně používány pro řízení.

Není řeč jen o podnicích z USA či Japonska. Také mezi našimi podniky je již řada takových, kde na sobě tvrdě pracují, a kde také dosáhli zajímavých výsledků. V těchto podnicích našli odvahu k uplatnění nových řídicích metod a plánovacích technologií, našli také sílu k uskutečnění změn, bez kterých by se výsledky nemohly dostat. Jejich projekty jsou nepochybně náročné. Avšak výsledky, kterých dosahují ti nejlepší, vzbuzují respekt a v jejich oborech spolupracují obsah pojmu best practices.

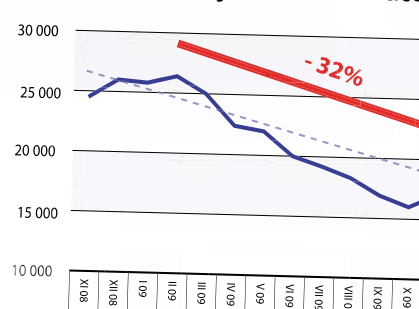
Přijďte si pro inspiraci na setkání s těmi, kteří přijali pozvání na konferenci, aby se s vámi podělili o své zkušenosti.

Přijďte se seznámit s příběhy těchto diagramů zlepšení v podání manažerů příslušných podniků:

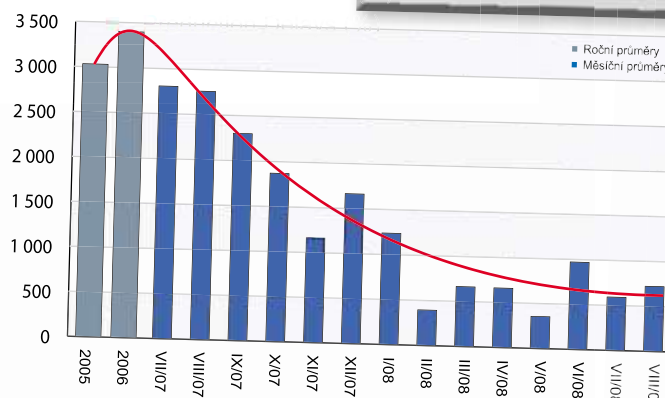
Termínová spolehlivost dodávek zákazníkům

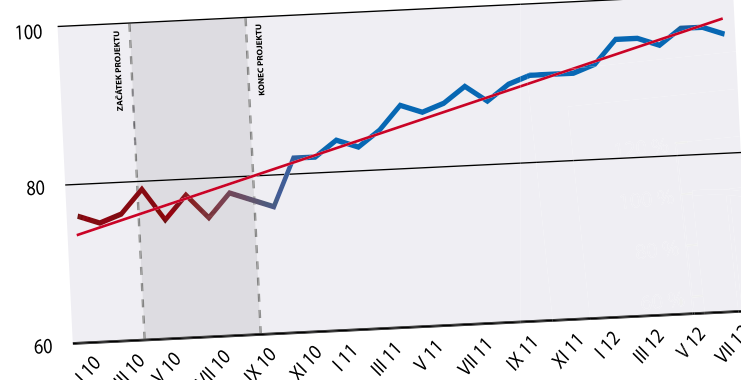
Objem zásob materiálu

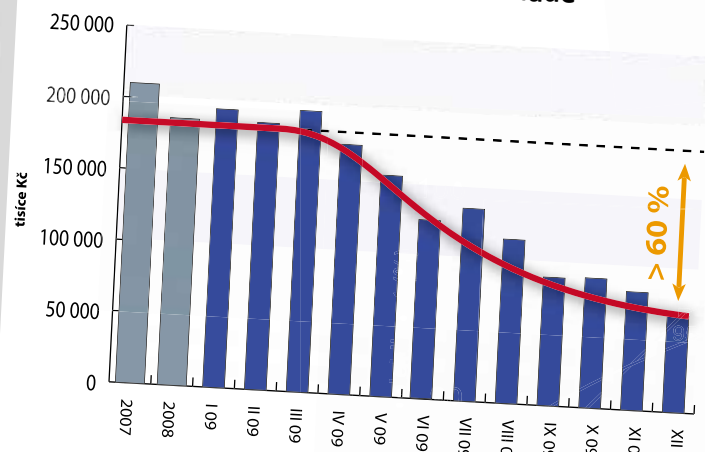
Zpožděné zakázky

Vývoj termínové spolehlivosti dodávek zákazníkům

Vývoj objemu zásob na skladě

Inspiration 2014

21. května, Ostrava

Registrace: inspiration.logis.cz

PROGRAM KONFERENCE

09:00	Úvodní slovo
09:15	Případová studie - PAPCEL <i>Ing. Filip Wrnata - Výkonný ředitel, PAPCEL, a.s.</i> Inovace plánování v podniku s kusovou výrobou a významným podílem konstrukčně-technologických činností.
09:45	JDA Factory Planner - ukázka řešení
10:00	Případová studie - BAST <i>Ing. Miroslav Bazala - Jednatel, BAST s.r.o.</i> Zlepšení dosažená projektem inovace procesu plnění zakázky s využitím pokročilých plánovacích technologií.
10:30	Přestávka na kávu
10:45	Diskuse s odborníkem - Využití potenciálu projektů pokročilého plánování <i>Ing. Jaroslav Bazala, Ph.D., ALog - Komora logistických auditorů</i> Projekt APS se zdaleka netýká jen informačních technologií - pohled na projekty LOGISu očima profesionálního logistika.
11:05	Případová studie - TESCO <i>Ing. Antonín Sedláček - General Manager, TESCO Brno, s.r.o.</i> APS není samospásná technologie a jeho úspěšné nasazení vyžaduje spolehlivého partnera.
11:25	Zkušenosti investora - Meopta-optika <i>Bc. Vlastimil Cech - Senior ředitel, Výroba a Supply Chain Management, Meopta - optika, s.r.o.</i> Obecná řešení v rámci ERP mají své limity. Pokud chcete skutečně efektivně plánovat, zaměřte se na tento proces pomocí specifického řešení.
11:45	Zkušenosti investora - GZ Media <i>Ing. Michal Štěřba - Generální ředitel, GZ Media, a.s.</i> Tradičními metodami revoluce v businessu dosáhnout nelze - pohled investora v počáteční fázi implementace.
12:05	Přestávka na oběd
13:15	Náročná plánovací prostředí <i>Ing. Dalibor Konvička - Předseda představenstva, LOGIS a.s.</i> V jakých prostředích doposud klasické APS systémy nemohly přinést více a proč? Jaké vlastnosti musejí mít APS, aby byly schopny nabídnout vysoce hodnotná řešení také podnikům s náročným plánovacím prostředím?
13:30	Případová studie - Třinecké železářny <i>Ing. Bohuslav Sikora - Příprava a řízení výroby, TŘINECKÉ ŽELEZÁŘNY, a.s.</i> Bezkonkurenční termínová spolehlivost a flexibilita dodávek zákazníkům díky efektivnímu řízení procesu plnění zakázek.
14:15	LOGIS New Generation Advanced Planning <i>Tým LOGIS a.s.</i> První veřejné předvedení ucelené sady plánovacích technologií nové generace představí plánovací nástroje vhodné i pro náročná plánovací prostředí.
14:45	Případová studie - Timken Steel <i>William J. Kerr - Project Manager, Supply Chain Systems, Timken Steel</i> Co podniku, ve kterém se počátkem 90. let narodil legendární i2 Factory Planner, přinesla zásadní inovace plánovacího systému realizovaná v posledních letech, v rámci které byly nasazeny plánovací technologie nové generace?
15:30	Přestávka na kávu
15:50	Kulatý stůl Diskusní bod programu zaměřený na problematiku zvyšování úrovně řízení realizace zakázek a její podporu pokročilým plánováním výroby.

APS NOVÉ GENERACE

První veřejné představení ucelené sady novogeneračních plánovacích technologií

Je to už více než dvacet let, co se na trhu IT objevily první systémy označované jako Advanced Planning and Scheduling (APS). Počátkem devadesátých let Ken Sharma a Sanjiv Sidhu během své práce u Timken Steel vyvinuli první komerčně úspěšný APS systém známý později pod jménem i2 Factory Planner. Byl to zásadní průlom ve světě plánovacích systémů – při sestavování plánu výroby totiž Factory Planner dokázal pracovat dříve naprosto nevídanou rychlostí a zvažovat současně kapacitní i materiálová omezení, což se zásadně projeвило na kvalitě plánu a jeho použitelnosti pro řízení.

Díky svým vlastnostem se APS systémy rychle usadily na trhu IT. Přinášejí efektivní řešení problémů, na které ERP systémy nikdy nestačily. Přispívají k růstu kvality Zákaznického servisu i Provozní efektivity výrobních podniků, a tím k růstu jejich konkurenceschopnosti. U řady podniků přineslo jejich nasazení skvělé výsledky.

Je dosti pravděpodobné, že jste se již s pozitivními referencemi o výsledcích nasazení pokročilých plánovacích technologií setkali. Ostatně také na této konferenci bude našimi zákazníky přednesena řada příspěvků o projektech s velmi příjemnými výsledky. Jistě působí lákavě, slyšíme-li o tom, že nějaký podnik díky nasazení APS technologií zásadně zvýšil termínovou spolehlivost dodávek a současně dokázal významně snížit objem skladů nebo i jinak zlepšit ekonomickou efektivnost, a že návratnost projektu byla kratší než dva roky. Mohlo by se zdát, že bude obtížné najít atraktivnější investici. Platí to ale pro každého bez rozdílu?

Budeme-li chtít o APS systémech hovořit objektivně, musíme také připustit, že výsledky nasazení těchto technologií v podnicích nebývají ani zdaleka vždy stejně dobré. Někdy je dosaženo jen omezených výsledků, případně projekt dokonce končí neúspěchem. Proč ale v některých případech fungují APS dobře nebo dokonce úžasně, a jindy přinášejí jen omezené výsledky? Má to své objektivní příčiny? A pokud ano, které to jsou? A co je třeba změnit na vlastnostech APS systému, abychom mohli říci: „to je APS pro každého a do každého počasí“?

V rámci programu konference se budeme zabývat i touto otázkou. Představíme charakteristiky podnikových prostředí, které označujeme jako náročná plánovací prostředí. Řekneme si také, jaké požadavky na plánovací technologie taková náročná plánovací prostředí kladou, a vysvětlíme si, proč klasické APS technologie nemohly takovým podnikům přinést více.

Nakonec se pochlubíme, jak jsou schopny podpořit efektivní plánování i ve velmi náročných plánovacích prostředích technologie LOGIS New Generation Planning. Na prvním veřejném předvedení se budete moci seznámit s technologiemi Team Planning (US patent pending technology), Advanced Customization, Collaborative Planning a dalšími. Dozvíte se také, kde a s jakými výsledky byly tyto technologie prakticky ověřeny.

DIRECTIONS

Datum konání: 21. května 2014
Místo konání: Hotel Park Inn Ostrava
Registrovat na konferenci je možné na adrese inspiration.logis.cz.
Účastnický poplatek: 3 499 Kč

POŘADATEL: LOGIS a.s.
U Nového světa 286,
744 01 Frenštát p. R., Česká republika
inspiration.logis.cz, events@logis.cz

LOGIS je specialistou na projekty zaměřené na zvyšování účinnosti procesu plnění zakázek ve výrobních podnicích. Ve svých projektech kombinuje procesní poradenství s nasazením pokročilých plánovacích technologií. LOGIS má na svém kontě více než 60 projektů doma i v zahraničí. Své expertní služby a plánovací technologie LOGIS vyváží i do zemí jako USA nebo Japonsko.

“Nárůst obchodní aktivity ve střední Evropě očekává nyní 60 procent investorů. To je nejvíce za poslední dva roky.

Garret Byrne
partner firmy Deloitte

■ **ENERGETIKA**

Uhrad'te nám škody, vyzval vládu E.ON

Provozní zisk největší německé energetické společnosti E.ON v prvním čtvrtletí meziročně klesl o dvanáct procent na 3,16 miliardy eur (87 miliard Kč). E.ON se potýká s negativními dopady rozhodnutí německé vlády opustit jadernou energii. Firma včera vyzvala spolkový kabinet, aby tyto ztráty kompenzoval.

■ **TECHNOLOGIE**

BlackBerry přichází s levným telefonem Z3

Kanadský výrobce chytrých mobilů BlackBerry včera představil levný model Z3, který má podpořit prodeje na rozvíjejících se trzích. Telefon se začne prodávat v Indonésii za 2,2 milionu rupií (necelé 4000 Kč). Podíl BlackBerry na světovém trhu se smartphony se koncem loňska propadl pod dvě procenta.

■ **LETECKÁ DOPRAVA**

Pololetní ztráta easyJetu klesla

Britská nízkonákladová letecká společnost easyJet v prvním finančním pololetí snížila hrubou ztrátu meziročně o 13 procent na 53 milionů liber (1,8 miliardy Kč) díky přísné kontrole nákladů.

■ **AUTA**

Japonský Neturen začal vyrábět v Česku

V průmyslové zóně Triangle na Žatecku včera otevřel továrnu japonský výrobce pružin do automobilů Neturen Czech. Investice za 450 milionů Kč přinese zhruba 30 pracovních míst. Skupina Neturen má 14 dceřiných firem a pět poboček v Asii a Severní Americe. Triangle je první expanzí do Evropy.

Becherovka se hodila do gala. Firma se připravuje na nového majitele

Michal Šenk
michal.senk@economy.cz

V budově s moderní výrobní linkou, v kancelářích i ve skladech – všude v areálu v Bohaticích na okraji Karlových Varů, kam se v minulých letech postupně sestěhovala kompletní výroba Becherovky, je nudná, průmyslově šedá betonová podlaha. Jen v prostorách, kde se mísí a macerují přes dvě desítky druhů bylin a koření, které dávají tomuto likéru charakter, je podlaha natřená na červenou. „Tady je srdce firmy, proto jsme to takhle vymalovali,“ vysvětluje na místě Vladimír Darebník, provozní ředitel společnosti Jan Becher – Karlovarská Becherovka.

Recept na populární nazelenalý nápoj zná údajně pouze on a pak ještě jeden výrobní mistr. Spolu s celou likérkou jej vlastní francouzský koncern Pernod Ricard. A ten nyní hodlá značku získanou v roce 2007 prodat.

Darebník do likérky přišel právě před sedmi lety – se strategickým úkolem shromáždit na jedno místo výrobu z několika do té doby po Karlových Varech roztroušených lokalit. Také měl celkově modernizovat fungování firmy. „V úhrnu to přišlo na zhruba deset milionů eur, ten proces je teď víceméně dokončen,“ říká Darebník.

Čtyři desítky zaměstnanců mohly podle všeho záměr francouzského majitele – nabídnout Becherov-

4 mld. Kč je cena, kterou za Becherovku požaduje její stávající majitel Pernod Ricard.

Originál Becherovka s tímto přídomkem je stěžejní značkou firmy. Vyrábí se ale ve více než sto variantách.

FOTO: HN – LUKÁŠ BÍBA

ku k prodeji – tak trochu tušit. Bylo to ovšem překvapení, shodují se. „Dá se říct, že nad tím sdělením panovalo trochu rozčarování,“ podotýká Darebník. Zároveň ale dodává: „Becherovka je tu přes dvě stě let. Bude tu i dál. To, kdo bude majitel, není pro značku tolik důležité.“

V současnosti je prodej ve fázi otevřené nabídky. Banka Société Générale k tomu pro Pernod Ricard oslovuje případné kupce. Spekulu-

je se o zájmu konkurenční skupiny Stock Spirits, ruské nápojářské firmy SPI, ale i o investorech, kteří dosud s alkoholovým byznysem nemají tolik zkušeností, disponují však kapitálem a legendární značka je může lákat. Především se mluví o ruských podnikatelích napojených na Karlovy Vary.

Kromě zmíněné investice do „hardwaru“ se Becherovka snaží potenciální nápadníky zaujmout

také dalšími kroky. Před pár týdny firma na trh uvedla novinku Ice & Fire. S ní chce podobně jako s nápojem Lemond, vyvinutým v roce 2009, cílit na mladší konzumenty, které Becherovka Originál ztrácí.

Po odeznívání dopadů metanologické kauzy v Česku pak roste značce export. Ten tvoří už víc než polovinu výrobních objemů Becherovky. „Důvěra v alkohol z Česka se už snad obnovuje,“ věří Darebník.

BECHEROVY KAPKY

V rodině Pernod Ricard

Jeden z největších výrobců alkoholických nápojů na světě, francouzský koncern Pernod Ricard, získal ve společnosti Jan Becher – Karlovarská Becherovka nejdříve zhruba třetinu při privatizaci v roce 2001. Celou firmu ovládl o šest let později (odhadem za celkovou cenu ve výši zhruba 2 miliard korun). Ve skupině Pernod Ricard je Becherovka součástí divize „klíčových lokálních značek“ spolu s Wyborowou či Olmecou. Francouzská skupina vlastní i globálně známější značky jako Absolut, Beefeater nebo Chivas Regal.

Staré a nové

Výrobní kapacita karlovarského závodu likérky je 10,5 milionu litrů. Loni vyrobil zhruba 7 milionů litrů, přičemž 80 procent výroby zaujímá Becherovka Originál. Ta se vyrábí také v osmi velikostech balení. Export představuje 55 procent objemu. Pro každý z více než stovky exportních trhů je třeba jiná zadní etiketa. Nejvíce se Becherovka vyváží na Slovensko, do Německa, na Ukrajinu, do Ruska a do Polska, převážně kamiony. Kromě Originálu firma vyrábí také značky Lemond, Kordial, KV14 a novinku Ice & Fire.

Kolik umí vydělat

Společnost Jan Becher – Karlovarská Becherovka za finanční rok končící červnem 2013 utržila 1,2 miliardy korun při zisku 171 milionů korun. Meziročně šlo o osmiprocentní pokles tržeb a třetinový propad zisku. Jako důvod firma uvedla dopady prohibice z konce roku 2012.

Inzerce

Komplexní řešení pro průmysl

Díky celosvětové integraci Vám nyní i v České republice můžeme nabídnout komplexní řešení od návrhu, dodávek a provozu technologií vodního hospodářství, tepla, energetiky až po zajištění odpadového hospodářství a facility managementu.

Stovky velkých průmyslových podniků v ČR jsou již dnes našimi klienty a mohou tak využívat nejen mezinárodních zkušeností, ale také potenciálu výzkumného zázemí se stovkami odborníků, kteří jsou připraveni pomoci s jakýmkoliv problémem.

Aktuálně jsou na špičce zájmu dodávky vodohospodářských řešení s využitím patentovaných technologií pro úpravu vod procesních, pitných, odpadních a také samotných odpadů. V rámci komplexního řešení můžeme dále nabídnout dodávky el. energie, provoz tepelného hospodářství i hospodaření s chladem v jednotlivých areálech a to včetně vlastního financování. V oblasti odpadů můžete využít naše zkušenosti s recyklací likvidovaných odpadů s důrazem na maximální energetickou efektivitu provozu.

Seznamte se s nabídkou naší společnosti i Vy!

www.veolia.cz www.veoliawater.com www.memsep.cz
www.dalkia.cz www.mariuspedersen.cz

Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.,
MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.,
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.,
VODÁRNA PLZEŇ a.s., I.S&V, a.s.,
Královéhradecká provozní, a.s.,
Stredočeské vodárny, a.s.

LETECTVÍ

Airbusu navzdory vyšším tržbám klesl zisk

Provozní zisk evropského výrobce letecké techniky Airbus Group se v prvním čtvrtletí snížil téměř o pět procent na 700 milionů eur (19 miliard korun). Tržby ale stouply o pět procent na 12,6 miliardy eur. Firma dodala zákazníkům 141 letadel, tedy o tři letadla méně než ve stejném loňském období. Počet nových zakázek prudce klesl na pouhých 103 ze 410 letadel před rokem.

MALOOBCHOD

Řetězci dm drogerie markt se dařilo

Zisk drogistického řetězce dm drogerie markt v Česku ve finančním roce 2012/2013 vzrostl o 41 procent na 222 milionů korun. Tržby společnosti stouply o čtyři procenta na 5,56 miliardy korun. Letos plánuje řetězec otevřít 13 nových obchodů. Loni provozoval 216 prodejen, meziročně o tři procenta více.

FARMACIE

Pfizer po koupi firmy AstraZeneca chystá škrty

Americký farmaceutický koncern Pfizer připouští, že bude rušit pracovní místa a v nové, sloučené společnosti sníží rozpočet na výzkum, pokud se dohodne na koupi britské farmaceutické dvojky AstraZeneca. Prohlásil to ředitel Pfizeru Ian Read, který kvůli zamýšlenému převzetí britské firmy předstoupil před britské poslance a odpovídal na jejich dotazy.

DOPRAVA

ČD přepravily 41,4 milionu lidí

Českým drahám vzrostl za první čtvrtletí počet cestujících meziročně o 1,4 procenta na 41,4 milionu. Jde o podstatně vyšší číslo, než za celý loňský rok, kdy růst činil 0,3 procenta.

Saint-Gobain chystá v Česku stamilionové investice

Radek Bednařík

radek.bednarik@economia.cz

Francouzský koncern Saint-Gobain má v Česku za sebou úspěšný rok. Loňské tržby přesáhly patnáct miliard korun a provozní zisk se zastavil těsně pod hranicí dvou miliard.

Letošní rok podle hlavního delegáta společnosti Tomáše Rosáka, který odpovídá za strategii koncernu v Česku, na Slovensku a několika dalších evropských zemích, se zatím vyvíjí až extrémně příznivě. „Zahraniční poptávka ožívá, je to vidět především na výsledcích společnosti Adfors a Sekurit, které naprostou většinu své produkce vyvážejí,“ říká Rosák. Konkrétně Adfors, který vyrábí a zpracovává skleněná vlákna a další produkty z něj vyrobené, zaznamenal podle ředitele významný nárůst zájmu po svých produktech.

Podle Rosáka se příznivě projevila na hospodaření skupiny i lepší se situace na zahraničním trhu s automobily. Na výsledcích hořovického výrobce čelních skel Sekurit je prý vidět, že bohatí zákazníci ze zahraničí opět začínají nakupovat luxusnější značky vozů.

První kvartál letošního roku prý příjemně překvapil i ze strany českého stavebnictví, kterému dodávají většinu své produkce společnosti sdružené v divizi Stavebních produktů. Podle Rosáka byl meziroční růst za první čtvrtletí fantastický a překonal třicet procent.

Hned ale upozornil na velký zádrhel: „Bylo to způsobeno především velice mírnou zimou a také nízkou srovnávací základnou z minulého roku.“

Stavebnictví letos poroste

Rosák odhaduje, že české stavebnictví se letos po pěti letech konečně dočká meziročního mírného růstu. Sektor už se totiž dostal tak nízkou (objem produkce klesl od roku 2008 o více než třicet procent), že jeho růst je podle Rosáka letos prakticky jistý.

Zároveň upozorňuje, že ve stavebnictví se nelze orientovat pouze na srovnávání mezi jednotlivými roky. Na rozdíl od jiných odvětví totiž podle něj stavbaři plánují minimálně s pětiletým předstihem.

„Takže mě osobně celkem nezajímá, že meziročně naše odvětví kleslo o více než osm procent. Pro mě je katastrofa, že za posledních pět let se propadlo o více jak třetinu,“ říká Rosák.

Prodeje stavebním firmám tvoří přibližně třetinu celkových tržeb českého Saint-Gobainu. Jenom za loňský rok utržilo osm společností spadajících do divize Stavebních produktů přes čtyři a půl miliardy korun.

Saint-Gobain zaznamenal úspěšné první čtvrtletí i celosvětově. Jeho tržby stouply o více než dvě a půl procenta meziročně, a dosáhly tak téměř deseti miliard eur. Podle informací společnosti vzrostly tržby nejvíce v zemích západní Evropy – o více než deset procent.

15 mld. Kč
přesáhl obrat české části společnosti Saint-Gobain v loňském roce.

1,9 mld. Kč
provozního zisku (EBITDA) dosáhl Saint-Gobain loni v Česku.

Naopak mimořádně nepříznivá zima ve Spojených státech způsobila propad tamních tržeb o téměř jeden a půl procenta.

Investice skoro za miliardu

V současné době má společnost v České republice rozplánováno několik velkých investic. Konečné rozhodnutí sice učiní centrála korporace ve Francii, nicméně alespoň v jednom případě je podle Tomáše Rosáka velká šance, že vyhraje právě Česká republika.

Jedná se o výrobní závod společnosti Sekurit ve středoevropských Hořovicích, specializující se na výrobu čelních skel pro luxusní automobilové značky, jako je italské Ferrari či německé Audi.

Firma už delší dobu zvažuje rozsáhlou investici přesahující 800 milionů korun. Jejím prostřednictvím chce navýšit výrobní kapacitu na dvojnásobek. Měla by také přinést dalších 120 pracovních míst. Aktuálně v hořovické továrně pracuje asi pět set šedesát lidí.

Rozjezd investic v Hořovicích podmiňovala společnost udělením státní pobídky prostřednictvím agentury CzechInvest. „Konečné rozhodnutí padne letos v létě v centrále společnosti. Rozhoduje se mezi Polskem a Českem a je pravda, že jedním z velice důležitých faktorů bude i to, jak stát podpoří náš zájem v dané zemi investovat,“ prozradil Rosák.

Záležitostí o něco vzdálenější budoucnosti je také možná investice do výroby skleněných vláken spo-

lečnosti Adfors v Litomyšli, kterou v současné době zvažuje vedení koncernu.

Detaily zatím Tomáš Rosák zveřejnit nemohl, nicméně její hodnota prý má být větší než v případě hořovického Sekuritu. Má jít o výstavbu kompletní nové výrobní linky, kterou firma potřebuje, aby byla schopna uspokojit rostoucí poptávku. Konečné rozhodnutí o investici prý padne během dvanácti měsíců.

Původně už prý bylo skoro rozhodnuto a stavět se mělo v Turecku. Nakonec si to ale francouzské vedení rozmyslelo a nyní řeší, zda by nebylo výhodnější investovat do české Litomyšle.

Tamní závod má podle Rosáka jednu velkou výhodu – jeho výroba je plně integrovaná. Na jednom místě se vyrábí jak skleněná hmota, která je základem pro vlákno, tak i finální výrobky, které se z vlákna vyrábí.

Budoucnost je v renovacích

Jako zdroj růstu pro část společnosti, která dodává materiály a technologie pro české stavbaře, vidí Rosák pro příští roky v modernizacích a renovacích bytů a domů.

Letos prý „pojedou“ hlavně malé stavební práce, jako jsou rekonstrukce bytů. „Nepotřebujete stavební povolení, prostě se podíváte na účet, zjistíte, že máte volných několik desítek tisíc, a tak si třeba zrenovujete kuchyň či koupelnu,“ popisuje Rosák trend, který by mohl stavebnictví také pomoci.

SAINT-GOBAIN**Historie v Česku**

Francouzská nadnárodní společnost vstoupila na český trh v roce 1992, kdy koupila výrobce brusných materiálů, firmu Abrasiva. Od té doby přibrala do svého portfolia dalších osm společností. Celkem má v České republice šestnáct výrobních závodů a zaměstnává přes 3800 pracovníků.

Co všechno vyrábí

Skupina Saint-Gobain je rozdělena do čtyř skupin. Její společností vyrábí balicí materiály (jako jediné nemají zastoupení v Česku), stavební produkty a inovační materiály (například plochá skla). Poslední částí jejího portfolia je distribuce stavebních materiálů.

České hvězdy

Největší podíl na tržbách (37 procent) české části skupiny má společnost Adfors, vyrábějící skleněná vlákna. Čtrnáct procent tržeb a velkou prestiž přináší skupině firma Sekurit, vyrábějící čelní skla pro luxusní automobilové značky, jako je například italské Ferrari či anglický Bentley.

KONFERENCE PRO MAJITELE / ZAKLADATELE RODINNÝCH FIREM

NÁSTUPNICTVÍ: HLEDÁM ŘEŠENÍ PRO FIRMU I RODINU

Zapojte se do diskuse s majiteli významných rodinných firem:

Jaroslava Valová, SIKO KOUPELNY a.s. (Manažerka roku 2013)

Libor Musil, LIKO-S, a.s.

Constantin Kinský, bankéř a majitel rodového zámku ve Žďáru nad Sázavou a další

Moderuje:

Karel Havlíček, předseda Asociace malých a středních podniků ČR

28. května 2014, od 9:00 do 15:00 hod. (následuje doprovodný program)

Tower Park Praha (Žižkovská věž)

Více informací a registrace na www.konference.ihned.cz

Partneři:

Mediální partner:

České stavebnictví je v situaci tonoucího plavce, který se sice již odrazil metr ode dna, ale k hladině mu pořád ještě scházejí metry dva.

Jiří Koliba

náměstek MPO pro stavebnictví

AUTOPRŮMYSL

Výrobci alternátorů M.L.S. klesly tržby

Společnosti M.L.S. Holice, která v Olomouci vyrábí a opravuje alternátory, v účetním roce 2013 do loňského srpna kvůli slabší poptávce klesly tržby meziročně téměř o pětinu na 3,19 miliardy korun. Firma, která je součástí francouzského koncernu Leroy Somer, vykázala i nižší čistý zisk – necelých 29 milionů korun.

TECHNOLOGIE

Manažeři Qualcommu byli obviněni z podvodu

Bývalí obchodní ředitelé americké společnosti Qualcomm, vyrábějící součásti pro mobilní zařízení, Derek Cohen a Robert Herman byli obžalováni z insider tradingu. V roce 2011 údajně zneužili informace o chystané akvizici firmy Atheros, a na burze se tak nedovoleně obohatili o 230 tisíc dolarů.

BANKY

Češi si oblíbili bezkontaktní platby

Podle sdružení pro bankovní karty byla během 1. čtvrtletí uskutečněna každá třetí transakce platební kartou s využitím bezkontaktní technologie. Počet karetních transakcí v obchodech se meziročně zvýšil o 18 milionů na 99 milionů, celkový objem stoupl o 10,7 miliardy na 79 miliard korun.

STROJÍRENSTVÍ

Boskovická Minerva vydělala 28 milionů

Výrobci šicích strojů Minerva Boskovice loni klesl čistý zisk meziročně o 12 procent na 28 milionů korun. Výnosy firmy loni dosáhly 857 milionů korun, zhruba o 30 milionů méně. Rok 2012 byl ale z hlediska výroby pro firmu jeden z neúspěšnějších za posledních deset let.

AT&T usiluje o koupi satelitní firmy DirecTV. Ve hře je 50 miliard dolarů

Michal Kopřiva

michal.kopriva@economia.cz

Na americkém trhu se připravuje další velká svatba. Společnost AT&T, která je v USA druhým největším mobilním operátorem, je podle agentury Reuters v pokročilé fázi jednání o převzetí největšího poskytovatele satelitní televize DirecTV. Jednání by podle agentury Reuters mohla skončit již v nejbližších týdnech. Podle odhadů se cena převzetí mohla vyšplhat až na 50 miliard dolarů (téměř bilion korun).

Telekomunikační trh v USA je v poslední době rušný. Velké náklady na stavbu nových sítí a také soupeření s internetovými televizemi v čele s Netflixem vedou firmy k snaze spojit se do větších celků. Americké úřady už mají na stole nabídku největšího poskytovatele kabelové televize společnosti Comcast na akvizici dvojky trhu Time Warner Cable za 45 miliard dolarů.

Delší dobu se mluví také o snaze trojky mobilního trhu operátora Spring získat od Deutsche Telekom americký T-Mobile. Záměrnou dceru německé společnosti přitom již v roce 2011 chtěla získat právě AT&T, což ale úřady zamítly.

Zároveň se také dlouho spekulovalo o možném spojení DirecTV s druhým největším poskytovatelem satelitní televize, společností Dish Networks. Tyto firmy se již jednou dokonce o spojení neú-

38 mil.

předplatitelů satelitní televize má DirecTV v USA a zemích Latinské Ameriky.

Naladěno
DirecTV je největší poskytovatel satelitní televize v USA. Pro firmu tu pracuje přes 16 tisíc lidí.

Foto: Isifa

spěšně pokusily před více než deseti lety.

Akvizicí DirecTV by AT&T získala v USA ke svým 5,7 milionu „televizních“ zákazníků dalších zhruba 20 milionů předplatitelů. Satelitní společnost zároveň vlastní i několik firem, které mají dohromady kolem 18 milionů předplatitelů v Latinské Americe. „Spojení dává dlouhodobě smysl, ale nikdy pro něj nebyly ty správné podmínky z hlediska regulace,“ vysvětloval analytik Recon

Analytics Roger Entner. DirecTV by naopak získala možnost doplnit svou nabídku o další služby. „Vysokorychlostní internet a mobilní služby společnosti AT&T mohou pomoci řešit neschopnost poskytovatelů satelitní televize dodat rychlé připojení k internetu, což se zdá být čím dál větším problémem,“ komentoval analytik Barclays Kannan Venkateshwar.

Tržní kapitalizace firmy DirecTV, která je obchodovaná na ame-

rické burze Nasdaq, se pohybovala před zveřejněním zpráv o možném prodeji kolem 44,45 miliardy dolarů. Po začátku včerejšího obchodování se cena akcii příliš nehýbala, což platilo i u AT&T.

Akcie společnosti DirecTV nyní drží několik investičních skupin. Největší podíl o velikosti 7,16 procenta nyní spadá do portfolia společnosti Berkshire Hathaway, kterou řídí a spoluvlastní miliardář Warren Buffett.

Malé polské pivovary zažívají zlaté časy

Martin Ehl

martin.ehl@economia.cz

Arletta Ziemanowá z jihopolského Prudniku jezdila kdysi na kole pro české pivo. Ona i její manžel potom pracovali sice v bankovní korporaci, ale pivo milují natolik, že dobře placenou práci v bankovním výměníku letos za splnění snu: otevírají ve Vratislavi malý pivovar s názvem Sto mostů.

„Chceme dělat něco víc než pivo, chceme mít místo s neopakovatelnou atmosférou,“ říká listu Gazeta Wyborcza.

Šanci na úspěch mají. Poslední pivovar zavřeli ve Vratislavi, která jich před sto lety měla osmdesát, v roce 2004. Poláci v poslední době pijí více piva než v minulosti, s 98,5 litru jsou nyní v Evropě pátí v roční spotřebě na hlavu. A roste zájem i o to kvalitnější a dražší.

Podle polské verze časopisu Forbes v zemi právě probíhá revoluce malých pivovarů. „Roste zájem o místní pivo s tím, jak roste zájem o regionální potraviny,“ řekl časopisu Marek Skretny, ředitel marketingu středně velkého pivovaru Amber ze severního Polska. „Regionální pivovary před sebou mají pár let dvouciferného růstu.“

Podíl malých pivovarů je nyní kolem deseti procent domácího trhu, na kterém působí stovka pivovarů. Lídrem je Kompania Piwowarska, dvojkou Grupa Żywiec, trojkou Carlsberg.

Polsko je po Německu a Velké Británii třetím největším vývozcem piva v Evropě. Polské pivovary prodaly v roce 2013 do zahraničí pivo za 117,3 milionu eur, což je o 22,7 procenta víc než o rok předtím. Například Żywiec se prodává celkem ve 40 zemích.

INZERCE

české teplo

série charitativních
golfových turnajů

**pomozte
dětem
s českým
teplem**

organized by **putt pd** . . .
GOLF/MARKETING/MEDIA

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

ekonom

Pražské jaro

ZA VLAST KRÁSNĚJŠÍ

SPÍŠ NEŽ VELKOLEPOST A CITOVOST HLEDÁ
BĚLOHLÁVEK V MÉ VLASTI DOKONALOST A DETAILS

Petr Veber
autori@economia.cz

Na kulturní scéně si dnes lze představit takřka cokoli, ale Pražské jaro bez Smetanovy Mé vlasti ne. Letos festival zahájila Česká filharmonie pod taktovkou Jiřího Bělohlávky. Bezpečně spolu v Obecním domě prokázali, že cyklus symfonických básní českého klasika je v kontextu světové hudby neopakovatelným dílem, ale také jedinečnou tuzemskou ikonou – krásnou, důvěrně známou skladbou, která souzní s národním a snad i občanským citěním.

Koncert byl věnován nadcházejícímu stému výročí narození Rafaela Kubelíka. Ten stál u zrodu Pražského jara roku 1946 a Mou vlast nezapomenutelným způsobem dirigoval 12. května 1990 při návratu z exilu, trvajícího čtyři desetiletí. Kubelík a Bělohlávek nemají jako dirigenti mnoho společného, oba ovšem dosáhli velkého mezinárodního respektu. Každý však v jiné situaci: Kubelík v emigraci, jako dlouholetý šéf v Mnichově. Charismatický syn slavného houslisty se v hudbě nevyhýbal patosu ani neskrýval své politické postoje. Bělohlávek – umělecky i osobně zdrženlivější – dosáhl renomé trpělivým postupem, prokazatelnou domácí prací i hostováním v cizině. Nezpochybnitelné výsledky i uznání získal v šéfovské funkci v Londýně. K České filharmonii, kterou krátce vedl už počátkem devadesátých let, se vrátil předloni.

Také Mou vlast předkládá Bělohlávek jinak než Kubelík. Nezdůrazňuje tolik vlastenecké emoce, ale nachází v partituře romantismus jemnějších odstínů. Spíše než vel-

Foto: Pražské jaro – Zdeněk Chrapek

kolepost a citovou vznícenost hledá dokonalost a details. Smetanovu skladbu podrobně zná, ale nemůže do ní promítat bolest odloučení, obžalobu těch, kdo uvrhli jeho národ do nesvobody, ani naději – emoce, které tak dlouho patřily ke Kubelíkovu životu a které našly v roce 1990 vděčné rozuzlení.

S filharmoniky nyní Bělohlávek potěšil prostým, nevyhrocovaným pojetím díla, krásnými pomalými tempy a jemností na místech, která to potřebují, důslednou a bohatou proměnlivostí hudby i postupným gradováním šesti básní k hudebnímu a ideovému vrcholu v Blaníku.

Mou vlast už Jiří Bělohlávek uvedl s filharmonii loni na festivalu Smetanova Litomyšl a nedlouho předtím ji řídil také v úvo-

Do dvaceti zemí

Úvodní koncert Pražského jara, kdy Českou filharmonii řídil její šéfdirigent Jiří Bělohlávek, byl v pondělí přenášen do více než dvou desítek zemí světa. S Českou filharmonii si Bělohlávek zopakoval zahajovací koncert po dlouhých 26 letech.

du Pražského jara – roku 2011 při bezprecedentním projektu, kdy cyklus nastudoval s orchestrem pražské konzervatoře. Před sedmi lety skladbu také skvěle připravil k prestižní příležitosti – v německé metropoli s Berlínskými filharmoniky. Bělohlávkova interpretace je vždy precizní, ovšem nikoliv suchopárná. Tentokrát víc než dosud ještě přidal zralost a klid. A orchestr nic nepřeháněl – přesto zněl tvárně, intenzivně a krásně.

Návrat Jiřího Bělohlávky k České filharmonii přináší špičkové koncertní programy, nese s sebou nové podněty k práci pro mladé a budoucí publikum a slibuje s chystaným vydáním kompletu Dvořákových symfonií novou prestiž orchestru a české hudby na mezinárodní scéně.

VETŘELEC BYL LÉK NA NOČNÍ MŮRY

Pavel Vokatý

pavel.vokaty@economia.

Když švýcarský výtvarník H. R. Giger stvořil v roce 1979 postavu Vetřelce pro slavný film Ridleyho Scotta, šlo částečně o osobní psychoterapii. Hanse Rudolfa Gigeru trápily noční můry, ze kterých se snažil vykreslit. Tyto sny ho ale evidentně provázely celý život, který se v pondělí nečekaně uzavřel. H. R. Giger zemřel v 74 letech po nešťastném pádu.

Přestože se z Gigerova díla právě hororová trilogie o vesmírném monstři nejvíce vepsala do obecného povědomí, je podle historika umění a autora projektu Vetřelce a volavky Pavla Karouse mnohem zajímavější Gigerův život před Hollywoodem. „Málo se ví, že byl napojený na Timothyho Learyho a LSD scénu v Kalifornii,“ řekl HN Karous. „V Hollywoodu se mu pak podařilo geniálně prodat jeho evropanství a podivné skloubení expresionismu se secesními liniemi.“

Vrácený Oscar

Giger je dodnes považován za zakladatele takzvaného biomechanického surrealismu. Vesvých kresbách

a objektech prolétal ženská torza s chladnými stroji a technologiemi. Ačkoli se může zdát, že umělec nahlédl do pesimistické budoucnosti, sám takový výklad odmítal. „Jsem člověk přítomnosti. Žiju tady a teď a o tom je také moje tvorba. Budoucnost je věcí futurologů,“ řekl před osmi lety HN u příležitosti pražské výstavy v Národním technickém muzeu.

Za návrh Vetřelce získal v roce 1980 Oscara, ale soška se u Gigeru dlouho neohrála. O pět let později totiž skupina Dead Kennedys použila jeden z Gigerových obrazů s motivem opakujících se penisů a vagin na obal desky Frankenchrist. Giger byl nařčen z pornografie, a proto Oscara vrátil. „Erotika je úplně normální věc, která patří k životu. Když chci vytvořit pravdivý obraz života, musí v něm být i ona,“ mluvil umělec.

Zajímavý je i Gigerův nechtěný otisk v socialistickém Československu. Nejde jen o pašované videokazety Vetřelce se simultánním polským dabingem, ale také o výzdobu nově vznikajících sídlišť. „Mezi výstavbou se začaly objevovat komické modernistické plastiky nejrůznějších vajec,“ vzpomíná Karous. „Často měla složitou vnitřní modelaci, pukala a pučela, protože měla vyvolávat jarní konotace.

Autor Vetřelce H. R. Giger zemřel nečekaně v pondělí ve věku 74 let. Na počátku jeho dráhy stála kniha Necronomicon. Díky ní si Giger všiml režisér Ridley Scott a hollywoodský filmový průmysl.

Foto: HN – Jan Šilpoch

Ale většina lidí v nich viděla typická vejce z Vetřelce.“

Po listopadu 1989 měl H. R. Giger obrovský dopad na zdejší cyberpunkovou scénu. Švýcarova estetika lidských těl prorostlých mechanickými svaly a vnitřnostmi se objevovala snad na každém soundsystému tehdejších techno parties. „Jeho tvarosloví bylo úplně vyvařeno a tisíckrát použito, takže je dnes jeho estetika braná bohužel jako kýč. A to si H. R. Giger nezaslouží,“ dodává Karous.

Věk atomových dětí

Když měl Giger jmenovat své vzory, mluvil o surrealistovi Salvadoru Dalím a básníkovi Jeanu Cocteauovi, partnerovi herce Jeana Maraise. Po studiu architektury a průmyslového designu na univerzitě v Curychu se začal věnovat perokresbám a olejomalbám. Tyto techniky ale brzy nahradil přesnější airbrush.

Studoval mechaniku, objevil pro sebe nauku britského okultisty Aleistera Crowleyho a rozvíjel teorii takzvaných atomových dětí – nové generace lidí přeživších nukleární útok. Jedno z nich – vyvedené v bronz – dodnes střeží vchod do Gigerova vlastního muzea na švýcarském hradě v Gruyere.

Několika větami

ŠKRTY V KULTUŘE

Austrálie pošle filmařům a na kulturu méně peněz

Evropou se vlna škrtů v kultuře prohnala v uplynulých třech letech, do Austrálie dorazila až nyní. Australská vláda včera oznámila, že v dalších čtyřech letech sníží příspěvky na kulturu v přepočtu o 1,6 miliardy českých korun. O tyto peníze přijdou organizace Australia Council, která peníze rozděluje jednotlivým žadatelům o granty, i Screen Australia, která dotuje tamní filmový průmysl. A 33 milionů korun bude chybět také v rozpočtu festivalu v jihoaustřalském městě Adelaide. Ten již oznámil, že kvůli tomu zruší svůj programový blok asijské kultury.

TRH S UMĚNÍM

Umění se bude ve velkém dražit na eBayi

Také aukční síně Sotheby's a Christie's netrpělivě čekají, až letos server eBay spustí nové rozhraní pro on-line aukce umění. To by se mělo na internetovém serveru eBay.com dražit v rámci hlavní stránky, nepůjde tedy o samostatný web, napsal server Gallerist. „Lidé se budou moci dozvědět víc o předmětu, který se právě draží, budou moci přihazovat. Poskytneme jim kompletní zážitek srovnatelný s tím, když jste na aukci,“ řekl manažer Gene Cook, který má mít aukce na starost. Cook tvrdí, že on-line trh s uměním se blíží objemu osmi miliard dolarů ročně.

FESTIVAL

Festival v Cannes začíná filmem o Grace Kellyové

Světovou premiérou životopisného filmu Grace of Monaco o herečce a monacké kněžně Grace Kellyové dnes začne filmový festival v Cannes. Členové monacké královské rodiny již přítomný snímek označili za frašku. V uplynulých týdnech také zahraniční tisk informoval o roztržce mezi režisérem filmu Olivierem Dahanem a producentem Harveyem Weinsteinem, jenž vlastní práva na americkou distribuci snímku. Dahan s Weinsteinem se údajně prou o definitivní sestřih. Festival v Cannes chce v tomto ohledu vyjít vstříc Dahanovi. „Jsme ve Francii, a v Cannes je jedinou přípustnou verzí ta, kterou odsouhlasí režisér,“ řekl agentuře Reuters ředitel festivalu Thierry Fremaux. Nové snímky v Cannes letos uvedou režiséři David Cronenberg, Mike Leigh, či dokonce Jean-Luc Godard. Na plakátu festivalu (na snímku) je letos herec Marcello Mastroianni z Felliniho filmu 8 1/2.

HUDEBNÍ PRŮMYSL

Lady Gaga se v Dubaji nechá zcenzurovat

Americká popová zpěvačka Lady Gaga zpravidla kompromisy nedělá, ale letos se výjimečně nechá zcenzurovat. Napsal to dubajský deník Gulf News, podle kterého její zářijový koncert v emirátu nebude natolik provokativní, aby mohl pobouřit tamní islámské publikum. „V Dubaji některé části programu vynecháme a přizpůsobíme ho místní kultuře,“ řekl pořadatel koncertu Marco Rios. V roce 2012 v emirátu Abú Dhabí způsobil povyk koncert zpěvačky Madonny, která se modlila v hebrejštině a později tančila poloodhalená.

INZERCE

STOLETÝ STAŘÍK

KTERÝ VYLEZL Z OKNA A ZMIZEL

V KINECH OD 15. 5.

ZÁJEM O VÝSTAVBU PASIVNÍCH DOMŮ ROSTE

ČEŠI NA ŠTĚDROU PODPORU STÁTU V PROGRAMU ZELENÁ ÚSPORÁM SLYŠÍ. PASIVNÍ DOMY SE JIM VYPLATÍ

Martina Marečková
martina.mareckova@economia.cz

Více než půl milionu korun může dostat od státu ten, kdo se rozhodne postavit si rodinný dům v pasivním standardu. Tedy dům s velmi nízkou energetickou náročností, jehož spotřeba tepla je oproti běžné novostavbě až desetkrát nižší. Výstavbu domů v pasivním standardu totiž stát začal štědře podporovat v dotačním programu Nová zelená úsporám. A Češi na to slyší. „Program Zelená úsporám zvýšil zájem o výstavbu domů v pasivním standardu a tento trend pokračuje i nadále,“ říká Lenka Brandtová, mluvčí Státního fondu životního prostředí, jenž žádosti o dotace administruje. Zatímco v první vlně Zelená úsporám z let 2009–2010 dosáhlo na dotaci na pasivní dům 483 žadatelů, v loňském roce, kdy byl spuštěn navazující program Nová zelená úsporám 2013, dorazilo na fond jen za pět měsíců celkem 399 žádostí. A zájem pokračuje i v letošním roce. Od 1. dubna, kdy bylo otevřeno další kolo přijímání žádostí, fond podle Brandtové doposud obdržel 12 žádostí na výstavbu domů s velmi nízkou energetickou náročností. „Dotační program bezesporu výrazně podpořil zájem o pasivní domy a pasivní stavění, což byl jeho hlavní cíl,“ potvrzuje Martin Růžička, majitel stavební společnosti Penatus. Tato firma staví především dřevostavby, ale i zděné domy v nízkoenergetickém a pasivním standardu. „Přes obecný úpadek společnosti, a s tím související ekonomickou krizi a pokles stavební produkce, zájem o pasivní stavění roste, což má logiku,“ dodává Růžička. Oproti první vlně Zelené

úsporám lidé dosáhnou na více peněz, což dokládají i čísla. V roce 2013 došlo na fond celkem 100 žádostí o dotaci na výstavbu pasivních domů ve Středočeském kraji dohromady za více než 43,7 milionu korun. V období 2009–2010 se ve stejném kraji sešel přibližně stejný počet žádostí, ovšem za necelých 30 milionů korun. Brandtová ale připomíná, že loňské žádosti o dotace se stále vyhodnocují a někteří žadatelé o dotace mohou být v případě zjištění pochybení při kontrole neúspěšní. „První výzva a její realizace byla provázena porodními bolestmi a často se měnicími pravidly. Další výzvy se pak z předchozích nedostatků, alespoň doufám, poučily a snaží se je napravit,“ říká Růžička. Stabilní zájem o domy s nízkou energetickou náročností pociťuje i společnost EnergySim, jež lidem zpracovává na klíč energetické posudky pro zmíněný dotační program. „Je nepochybné, že vypsaní výzvy Nová zelená úsporám mělo v loňském roce nemalý podíl na zvýšeném zájmu o tento typ výstavby,“ říká spolumajitel firmy Petr Kotek.

Motivací je velká podpora
Na novostavbu rodinného domu v pasivním standardu mohou lidé od státu dostat až 550 tisíc korun. Dalšími 35 tisíci korun stát přispívá na zpracování odborného posudku a provedení testu neprůvzdušnosti. Žadatelé z Moravskoslezského a Ústeckého kraje pak mohou dosáhnout až na 640 tisíc korun, upozorňuje Kotek. EnergySim zpracovává žádosti na přibližně 50 pasivních domů a na maximální podporu má podle Kotka nárok 35 procent z nich. „V řadě případů jsou žadatelé překvapeni přísnějšími požadavky na kritérium měrné neobnovitelné primární energie, které hodnotí míru využití ekologicky šetrných zdrojů energie. Pro naplnění tohoto kritéria je ve většině projektů nezbytný zásah do koncepce systémů TZB (vytápění, příprava teplé vody atd.),“ vysvětluje Kotek. Loni v létě po spuštění další Zelené úsporám pocítil EnergySim skokový nárůst počtu žádostí o zpracování posudků. Lidé měli totiž obavu z brzkého vyčerpání peněz, které stát na dotace vyčlenil. „Tyto obavy se nakonec nepotvrdily a registrace byla možná až do konce roku 2013,“ říká Kotek. „Dotační programy, zejména pokud jsou dlouhodobé, působí na investory jednoznačně stimulačně,“ konstatuje Iva Černá, mluvčí sdružení Centrum pasivního domu, které v Česku dělá osvětu v oblasti energeticky úsporného stavění již 10 let.

Nová zelená úsporám

Dotační program je zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje energie v rodinných domech. Letos je žadatelům k dispozici 1,9 miliardy korun. Přijem žádostí další vlny dotačního programu byl otevřen 1. dubna.

Stabilní zájem

V letošním roce tak EnergySim nebyl zahlcen poptávkou po zpracování energetických posudků na pasivní domy. „Poptávka je zvýšená, ale plynulá. Předpokládáme, že zájem o pasivní budovy poroste i nadále, a to bez ohledu na dotační titul Nová zelená úsporám. Důvodem je osvěta investorů a chuť po zdravém a na dodavatelích energií nezávislém bydlení,“ říká Kotek. Stabilní zájem o pasivní rodinné domy potvrzují i architekti a další odborníci oslovení HN. Důvodem je vedle finanční podpory státu i větší informovanost veřejnosti o tom, co pasivní dům obnáší. „Jde často o boření mýtů. Lidé si myslí, že pasivní dům je ošklivá krabice, ve které se nesmějí otevírat okna. Ale pak se dozvědí, že to není pravda,“ popisuje František Macholda ze společnosti Ekowatt, která stejně jako EnergySim zpracovává energetické posudky. „Obecně narůstá počet odpovědných lidí, kteří ke stavbě domu přistupují jinak než pouze ekono-

POČET ŽÁDOSTÍ V DOTAČNÍCH PROGRAMECH ZELENÁ ÚSPORÁM

(na výstavbu domů v pasivním standardu)

OBDOBÍ 2009–2010

(počet žádostí v první vlně Zelené úsporám z let 2009–2010)

Kraj	Počet žádostí	Alokovaná podpora
Středočeský	103	29 515 409
Moravskoslezský	75	21 567 015
Jihomoravský	56	36 565 773
Liberecký	42	11 528 169
Olomoucký	32	9 238 400
Královéhradecký	29	8 390 950
Plzeňský	26	7 480 580
Vysočina	23	6 553 600
Jihočeský	20	9 269 000
Praha	20	5 749 320
Zlínský	20	5 686 400
Pardubický	18	5 220 000
Ústecký	14	4 031 640
Karlovarský	5	1 370 000
Celkem	483	162 166 256

OBDOBÍ 2013

(přehled aktivních žádostí v Nové zelené úsporám v roce 2013 – od srpna do prosince)

Kraj	Aktivní žádosti	Podpora (v Kč)
Středočeský	100	43 750 000
Jihomoravský	53	24 350 000
Moravskoslezský	35	15 950 000
Jihočeský	31	13 450 000
Vysočina	29	13 550 000
Praha	27	12 450 000
Plzeňský	26	11 600 000
Zlínský	24	10 800 000
Královéhradecký	21	9 600 000
Olomoucký	20	9 200 000
Liberecký	14	6 200 000
Ústecký	10	4 300 000
Pardubický	5	2 000 000
Karlovarský	4	1 600 000
Celkem	399	178 800 000

KATEGORIE DOMŮ

Podle spotřeby tepla za rok na vytápění jednoho metru čtverečního obytné plochy v kWh

NÍZKOENERGETICKÝ DŮM

50 a méně

Otopná soustava o nižším výkonu, využití obnovitelných zdrojů, dobře zateplené konstrukce, řízené větrání

DOMY BĚŽNÉ V 70.–80. LETECH

nad 200

Zastaralý zdroj tepla, který je velkým zdrojem emisí. Větrá se otevřením oken, nezateplené, špatně izolující konstrukce, přetápí se

SOUČASNÁ NOVOSTAVBA

80–140

Klasické vytápění pomocí plynového kotle o vysokém výkonu, větrání otevřením okna, konstrukce na úrovni požadavků normy

PASIVNÍ DŮM

15 a méně

Řízené větrání s rekuperací tepla, vynikající parametry tepelné izolace, velmi těsné konstrukce

NULOVÝ DŮM, DŮM S PŘEBÝTKEM TEPLA

5 a méně

parametry minimálně na úrovni pasivního domu, velká plocha fotovoltaických panelů

ZDROJ: STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, CENTRUM PASIVNÍHO DOMU

PŘEDPLAŤTE SI
HOSPODÁŘSKÉ NOVINY
A TÝDENÍK EKONOM

NA 12 MĚSÍCŮ

SE SLEVOU
44 %

za 4 990 Kč

Oproti ceně na stánku
ušetříte 3858 Kč.

Součástí předplatného je také online archiv deníku Hospodářské noviny od roku 1995 a týdeníku Ekonom od roku 1997.

800 11 00 22 - www.ihned.cz/HN - předplatne@economia.cz

Nabídky platí pouze pro nové nebo navýšené předplatné do 29. 6. 2014. Předplatné se uzavírá na dobu neurčitou s uvedeným časovým závazkem. Všechny ceny jsou včetně DPH.

micky, jakkoli pasivní dům je ekonomicky velice výhodný,“ říká Růžička. Náklady na pasivní dům jsou podle odborníků až o 15 procent vyšší než u běžné novostavby. „Nízkoenergetický a pasivní dům se teoreticky může lišit třeba jen o korunu, ale nízkoenergetický může být i dražší,“ pokračuje Růžička. „Pasivní dům je z hlediska nákladů na provoz jakýsi nejlepší nízkoenergetický dům. „Pasivní dům je takový, jehož měrná potřeba tepla na vytápění nepřesáhne 15 kilowatt hodin na metr čtvereční vytápěné plochy za rok. U nízkoenergetického domu to je do 50 kWh/ m²/rok.

„Hlavní výhodou pasivního domu oproti klasické novostavbě nebo nezateplené nemovitosti je snížení nákladů na energie, velmi výrazné zlepšení vnitřního prostředí domu a zvýšení hodnoty domu na reálném trhu. Díky současné dotaci vyjdou v některých případech levněji než běžné domy,“ říká Pavel Zemene, předseda sdružení zpracovatelů pěnového polystyrenu (EPS ČR). Právě výrobci zateplovacích systémů ze zájmu o dotace těží. Na zateplení Češi nejčastěji vyhledávají pěnový polystyren, kterého se podle sdružení EPS ve stavebnictví využije až 88 procent roční spotřeby. „Nejčastěji se používá jako fasádní izolant,“ dodává Zemene.

Obyčejný dům bude retro

Přesné statistiky o počtu pasivních domů v tuzemsku neexistují, odhady hovoří o zhruba tisícovce postavených domů a několika dalších stovkách ve výstavbě. „Můžeme vycházet pouze z vlastních studií a počtu oficiálních žádostí o podporu z programu Zelená úsporám,“ říká Černá. První pasivní dům byl u nás postaven

v roce 2004 a až na světlé výjimky se jedná o rodinné domy. Širším rozšíření pasivních staveb podle Růžičky brání především dva důvody: „Tím prvním je dosud hluboce zakořeněná představa, že co se nevrátí do čtyř let, nemá vůbec smysl“, vyjmenovává Růžička. Přitom domy si lidé staví na několik generací. Druhým důvodem je „neschopnost a nechuť hypotečních institucí reagovat na realitu a podřídit se jí.“ Majitel pasivního domu výrazně ušporí na jeho provozu a může si dovolit vyšší hypoteční splátky, aniž vcelku zaplatí víc, což mu umožní realizovat na počátku o něco vyšší investici, kterou pasivní dům většinou představuje, vysvětluje Růžička.

V letošním roce je v programu Nová zelená úsporám k dispozici 1,9 miliardy korun a ty budou podle předpokladu Státního fondu životního prostředí letos vyčerpány. Vedle výstavby pasivních domů dotančí program podporuje zateplování rodinných domů, výměnu oken a dveří a výměnu starých energetických kotlů za nové, úsporné, na biomasu či plyn nebo instalaci tepelných čerpadel a solárních panelů.

Vláda se v koaliční smlouvě zavázala k masivnímu zateplování. Do kvalitních nízkoenergetických a pasivních domů by mělo do roku 2020 přitáct celkem 27 miliard korun. „Právě toto jsou jasné signály, které velmi významně zvyšují důvěru žadatelů vůči celému programu. Můžeme tudíž předpokládat, že nárůst zájmu o pasivní domy nyní poroste ještě rychleji,“ říká Černá a dodává, že díky dotaci bude pasivní dům pro stavitele znamenat stejnou investici – a při promyšleném návrhu kolikrát i menší než obyčejný dům. „Obyčejné domy se zkrátka stanou obdobně jako v zahraničí retro,“ doplňuje Černá.

**Pasivní dům
v Brně**
Pod Mniší
horou stojí
pasivní dům,
který navrhl
místní ateliér
Elam.

FOTO: ELAM

www.gladys.cz
www.portalaukci.cz

ELEKTRONICKÁ AUKCE

novostavba RD, Březí 154

užitná plocha 365 m², pozemek 1162 m²

5 355 000,- Kč

Den otevřených dveří
22.5.2014 od 14,00 do 16,00 hod.
Zahájení aukce 27.05.2014 09:00

Komentář

Je koupě bytu opravdu tou nejlepší investicí?

Dlouhou dobu stálo bydlení v naší zemi mimo hlavní proud ekonomických reforem. Konzervativní regulaci nájemného a privatizaci obecních bytů za zlomek tržní ceny provázela celá řada nerovností: někdo mohl a někdo ne, přitom o tom, kdo mohl, často rozhodovala náhoda. Dnes, kdy je regulace nájemného v podstatě minulostí a privatizovat už pomalu není co, získaly nerovnosti v oblasti bydlení nový rozměr. Už je neurčujíc viditelná ruka státu, ale ta méně viditelná ruka trhu. I když to ještě není tak znát, změna je tu a my ji ještě přehlízíme.

Na konci roku 2013 jsme provedli rozsáhlý výzkum mapující postoje českých občanů v oblasti bydlení. Ačkoliv většina populace je se svým bydlením velmi spokojena, výzkum ukázal na zřetelné známký nových nerovností na trhu bydlení. Ještě nedávno měly domácnosti vlastníků bydlení i nájemníků velmi podobné příjmy, sociální status, vzdělání. Výzkum ovšem ukázal, že u generace tzv. Husákových dětí to již neplatí. Vzdělanější a příjmově silnější se snadněji stávají vlastníky bydlení, zatímco ti méně vzdělaní a příjmově slabší zůstávají v nájmu. Na tom by nebylo nic špatného, pokud by nájem byl výsledkem svobodné volby. Jenže vlastník své bydlení si přeje téměř 90% všech dotázaných. A proto se právní status bydlení stává významnou dimenzí sociální nerovnosti.

Nadřazení vlastnického bydlení nad nájem je přitom pouhý kulturní konstrukt. Většina německých a švýcarských domácností žije celý život v soukromém nájmu a i v zemích, jako je Velká Británie nebo Francie, žije v nájemním bydlení 40 % všech domácností. Když se

zkoumal vztah mezi HDP na hlavu a podílem nájemního bydlení v zemích OECD, zjistilo se, že vztah je skutečně významný, ale naopak, než by většina Čechů asi čekala – čím bohatší země, tím významně větší podíl domácností žije v nájemním bydlení.

Mnozí čeští ekonomové bez ohledu na dopady globální krize přitom dál zpívají odrhovačku o tom, jak je koupě bytu nejlepší investicí. Kdyby ji zpívali před irským nebo španělským publikem, které z valné části nyní dluží bance více, než činí aktuální hodnota jejich skvělé investice, asi by se aplausu nedočkali. Je také možné prokázat, že tam, kde se sázelo hlavně na vlastnické bydlení, měly banky, trhy bydlení a nakonec i veřejné rozpočty v období poslední krize mnohem více problémů než tam, kde byl bytový systém více vyrovaný. To neznamená, že bychom kvůli tomu měli zavrhnout bydlení vlastnické. Jen opravdu nic není černobílé – pozitivní stránka, jakou je bezesporu větší odpovědnost mezi vlastníky bydlení, je kompenzována i stránkou negativní, tedy většími systémovými riziky.

Vyrovnanější bytový systém má ovšem své předpoklady: nájemní bydlení musí být jistým a bezpečným bydlením. Je také neudržitelné, aby se pronajímaly byty v některých regionech za současných nízkých úrokových sazeb při 8 až 10 % výnosu. Každý trochu solidní nájemník si lehce spočítá, že se mu vyplatí odejít do vlastního. Pronajímatel, který nebude své nájemníky rozmazlovat, nebude mít v budoucnu šanci na výdělek. A až v nějaké budoucí krizi ztratí byt i na ceně, může se obrátit na ty ekonomy, kteří mu tvrdili, jak je investice do cihel skvělá věc.

Autor je vedoucí oddělení socio-ekonomie bydlení Sociologického ústavu Akademie věd ČR

HN046004

NAXOS

Průmyslový areál (továrna na parkety)

Sedlice u Blatné, okr. Strakonice

Výběrové řízení
Ukončení 1. kola: 28. 5. 2014

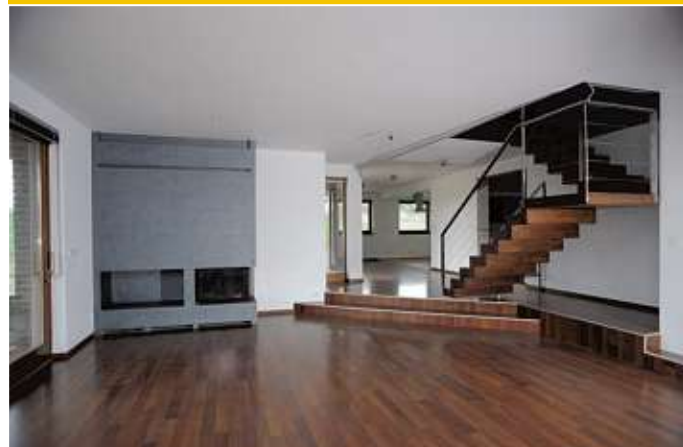
Výrobní areál je umístěn v průmyslové zóně ve vzdálenosti 1 km od centra Sedlice u Blatné. Areál je tvořen výrobními budovami, administrativní budovou a několika dalšími objekty v podobě skladových objektů, dílny, pilnice a dalších pomocných budov. Přístup po veřejné komunikaci, rozsáhlé zpevněné plochy. Celková výměra pozemků 14.766 m², zastavěná plocha budovami 1.936 m². IS - vlastní zdroj vody, el., ČOV. Technologie: např. linka na parkety Schroeder, 2x sušárna Multiblock 120 m³, optimalizační pila Dimter, katry, frézky atd.

Doporučená cena:
4.900.000,- Kč

Mgr. Jan Rozum, 777 718 359, 257 314 251
janrozum@naxos.cz

www.naxos.eu

6308PUNH

micky, jakkoli pasivní dům je ekonomicky velice výhodný,“ říká Růžička. Náklady na pasivní dům jsou podle odborníků až o 15 procent vyšší než u běžné novostavby. „Nízkoenergetický a pasivní dům se teoreticky může lišit třeba jen o korunu, ale nízkoenergetický může být i dražší,“ pokračuje Růžička. „Pasivní dům je z hlediska nákladů na provoz jakýsi nejlepší nízkoenergetický dům.“ Pasivní dům je takový, jehož měrná potřeba tepla na vytápění nepřesáhne 15 kilowatt hodin na metr čtvereční vytápěné plochy za rok. U nízkoenergetického domu to je do 50 kWh/ m²/rok.

„Hlavní výhodou pasivního domu oproti klasické novostavbě nebo nezatopené nemovitosti je snížení nákladů na energii, velmi výrazné zlepšení vnitřního prostředí domu a zvýšení hodnoty domu na realitním trhu. Díky současné dotaci výjoud v některých případech levnější než běžné domy,“ říká Pavel Zemene, předseda sdružení zpracovatelů pěnového polystyrenu (EPS ČR). Právě výrobci zateplovacích systémů ze zájmu o dotace těží. Na zateplení Češi nejčastěji vyhledávají pěnový polystyren, kterého se podle sdružení EPS ve stavebnictví využije až 88 procent roční spotřeby. „Nejčastěji se používá jako fasádní izolant,“ dodává Zemene.

Obyčejný dům bude retro

Přesné statistiky o počtu pasivních domů v tuzemsku neexistují, odhady hovoří o zhruba tisícovce postavených domů a několika dalších stovkách ve výstavbě. „Můžeme vycházet pouze z vlastních studií a počtu oficiálních žádostí o podporu z programu Zelená úsporám,“ říká Černá. První pasivní dům byl u nás postaven

v roce 2004 a až na světlé výjimky se jedná o rodinné domy. Širším rozšíření pasivních staveb podle Růžičky brání především dva důvody: „Tím prvním je dosud hluboce zakořeněná představa, že co se nevrátí do čtyř let, nemá vůbec smysl“, vyjmenovává Růžička. Přitom domy si lidé staví na několik generací. Druhým důvodem je „neschopnost a nechuť hypotečních institucí reagovat na realitu a podřídit se jí.“ Majitel pasivního domu výrazně ušetrí na jeho provozu a může si dovolit vyšší hypoteční splátky, aniž vcelku zaplatí víc, což mu umožní realizovat na počátku o něco vyšší investici, kterou pasivní dům většinou představuje, vysvětluje Růžička.

V letošním roce je v programu Nová zelená úsporám k dispozici 1,9 miliardy korun a ty budou podle předpokladu Státního fondu životního prostředí letos vyčerpány. Vedle výstavby pasivních domů dotančí program podporuje zateplování rodinných domů, výměnu oken a dveří a výměnu starých energetických kotlů za nové úsporné, na biomasu či plyn nebo instalaci tepelných čerpadel a solárních panelů.

Vláda se v koaliční smlouvě zavázala k masivnímu zateplování. Do kvalitních nízkoenergetických a pasivních domů by mělo do roku 2020 přitéct celkem 27 miliard korun. „Právě toto jsou jasné signály, které velmi významně zvyšují důvěru žadatelů vůči celému programu. Můžeme tudíž předpokládat, že nárůst zájmu o pasivní domy nyní poroste ještě rychleji,“ říká Černá a dodává, že díky dotaci bude pasivní dům pro stavitele znamenat stejnou investici – a při promyšleném návrhu kolikrát i menší než obyčejný dům. „Obyčejné domy se zkrátka stanou obdobně jako v zahraničí retro,“ doplňuje Černá.

**Pasivní dům
v Brně**
Pod Mniší
horou stojí
pasivní dům,
který navrhl
místní ateliér
Elam.

FOTO: ELAM

www.gladys.cz
www.portalaukci.cz

ELEKTRONICKÁ AUKCE

novostavba RD, Březí 154

užitná plocha 365 m², pozemek 1162 m²

5 355 000,- Kč

Den otevřených dveří
22.5.2014 od 14,00 do 16,00 hod.
Zahájení aukce 27.05.2014 09:00

Komentář

Je koupě bytu opravdu tou nejlepší investicí?

Dlouhou dobu stálo bydlení v naší zemi mimo hlavní proud ekonomických reforem. Konzervativní regulaci nájemného a privatizaci obecních bytů za zlomek tržní ceny provázela celá řada nerovností: někdo mohl a někdo ne, přitom o tom, kdo mohl, často rozhodovala náhoda. Dnes, kdy je regulace nájemného v podstatě minulostí a privatizovat už pomalu není co, získaly nerovnosti v oblasti bydlení nový rozměr. Už je neurčujícím viditelná ruka státu, ale ta méně viditelná ruka trhu. I když to ještě není tak znát, změní se tu a my ji ještě přehlízíme.

Na konci roku 2013 jsme provedli rozsáhlý výzkum mapující postoje českých občanů v oblasti bydlení. Ačkoliv většina populace je se svým bydlením velmi spokojena, výzkum ukázal na zřetelné známky nových nerovností na trhu bydlení. Ještě nedávno měly domácnosti vlastníků bydlení i nájemníků velmi podobné příjmy, sociální status, vzdělání. Výzkum ovšem ukázal, že u generace tzv. Husákových dětí to již neplatí. Vzdělanější a příjmově silnější se snadněji stávají vlastníky bydlení, zatímco ti méně vzdělaní a příjmově slabší zůstávají v nájmu. Na tom by nebylo nic špatného, pokud by nájem byl výsledkem svobodné volby. Jenže vlastníci své bydlení si přeje téměř 90 % všech dotázaných. A proto se právní status bydlení stává významnou dimenzí sociální nerovnosti.

Nadřazení vlastnického bydlení nad nájem je přitom pouhý kulturní konstrukt. Většina německých a švýcarských domácností žije celý život v soukromém nájmu a i v zemích, jako je Velká Británie nebo Francie, žije v nájemním bydlení 40 % všech domácností. Kdž se

zkoumal vztah mezi HDP na hlavu a podílem nájemního bydlení v zemích OECD, zjistilo se, že vztah je skutečně významný, ale naopak, než by většina Čechů asi čekala – čím bohatší země, tím významně větší podíl domácností žije v nájemním bydlení.

Mnozí čeští ekonomové bez ohledu na dopady globální krize přitom dál zpívají odrhovačku o tom, jak je koupě bytu nejlepší investicí. Kdyby ji zpívali před irskými nebo španělskými publikem, které z valné části nyní dluží bance více, než činí aktuální hodnota jejich skvělé investice, asi by se aplausu nedočkali. Je také možné prokázat, že tam, kde se sázelo hlavně na vlastnické bydlení, měly banky, trhy bydlení a nakonec i veřejné rozpočty v období poslední krize mnohem více problémů než tam, kde byl bytový systém více vyrovaný. To neznamená, že bychom kvůli tomu měli zavrhnout bydlení vlastnické. Jen opravdu nic není černobílé – pozitivní stránka, jakou je bezesporu větší odpovědnost mezi vlastníky bydlení, je kompenzována i stránkou negativní, tedy většími systémovými riziky.

Vyrovnanější bytový systém má ovšem své předpoklady: nájemní bydlení musí být jistým a bezpečným bydlením. Je také neudržitelné, aby se pronajímaly byty v některých regionech za současných nízkých úrokových sazeb při 8 až 10 % výnosu. Každý trochu solidní nájemník si lehce spočítá, že se mu vyplatí odejít do vlastního. Pronajímatel, který nebude své nájemníky rozmazlovat, nebude mít v budoucnu šanci na výdělek. A až v nějaké budoucí krizi ztratí byt i na ceně, může se obrátit na ty ekonomy, kteří mu tvrdili, jak je investice do cihel škvelá věc.

Autor je vedoucí oddělení socio-ekonomie bydlení Sociologického ústavu Akademie věd ČR

HN046004

NAXOS

Průmyslový areál (továrna na parkety)

Sedlice u Blatné, okr. Strakonice

Výběrové řízení

Ukončení 1. kola: 28. 5. 2014

Výrobní areál je umístěn v průmyslové zóně ve vzdálenosti 1 km od centra Sedlice u Blatné. Areál je tvořen výrobními budovami, administrativní budovou a několika dalšími objekty v podobě skladových objektů, dílny, pilnice a dalších pomocných budov. Přístup po veřejné komunikaci, rozsáhlé zpevněné plochy. Celková výměra pozemků 14.766 m², zastavěná plocha budovami 1.936 m². IS - vlastní zdroj vody, el., COV. Technologie: např. linka na parkety Schroeder, 2x sušárna Muhlbock 120 m³, optimalizační pila Dimter, katry, frézý atd.

Doporučená cena:
4.900.000,- Kč

Mgr. Jan Rozum, 777 718 359, 257 314 251
janrozum@naxos.cz www.naxos.eu

774 246 076
608 232 797

A photograph of a modern interior space, likely a living room or a large hallway. The floor is made of dark wood. On the right, there is a staircase with wooden steps and a metal railing. The walls are white. There is a large window on the left side, and a large glass door or partition in the background. The space is bright and open.

milos.cermak@economia.cz

SOCIÁLNÍ SÍTĚ MILOŠE ČERMÁKA

O FINIŠI V ČASE 3:59 A VELIKOSTI DUCHA

Když před dvěma lety řekl americký kandidát na viceprezidenta Paul Ryan v jednom rozhlasovém pořadu, že je ve výborné kondici, a že dokonce před pár lety uběhl maraton, zřejmě doufal, že tím zapůsobí na voliče. „A v jakém času jste ten maraton uběhl?“ zeptal se moderátor. Politik bez váhání odpověděl, že „za dvě hodiny padesát a něco“.

Uf, ten člověk buď nikdy žádný maraton neběžel, anebo vážně neumí lhát. Odhaduje se, že jen v USA uběhlo maraton více než půldruhého milionu lidí. Je to sice jen zhruba půl procenta populace, ale i tak dost lidí na to, aby je slova Paula Ryana nadzdvihla ze židle. Ze dvou důvodů. Ten první je nezpochybnitelný a zní: každý maratonec ví naprosto přesně, jaký má osobní rekord a v jakém čase běžel maraton poprvé. Když mě vzbudíte uprostřed noci, tak vám na tyto otázky hned odpovím. Svůj nejlepší maraton jsem běžel v roce 1999 za 3:38 hodiny a ten první v roce 1994 za 4:08 hodiny.

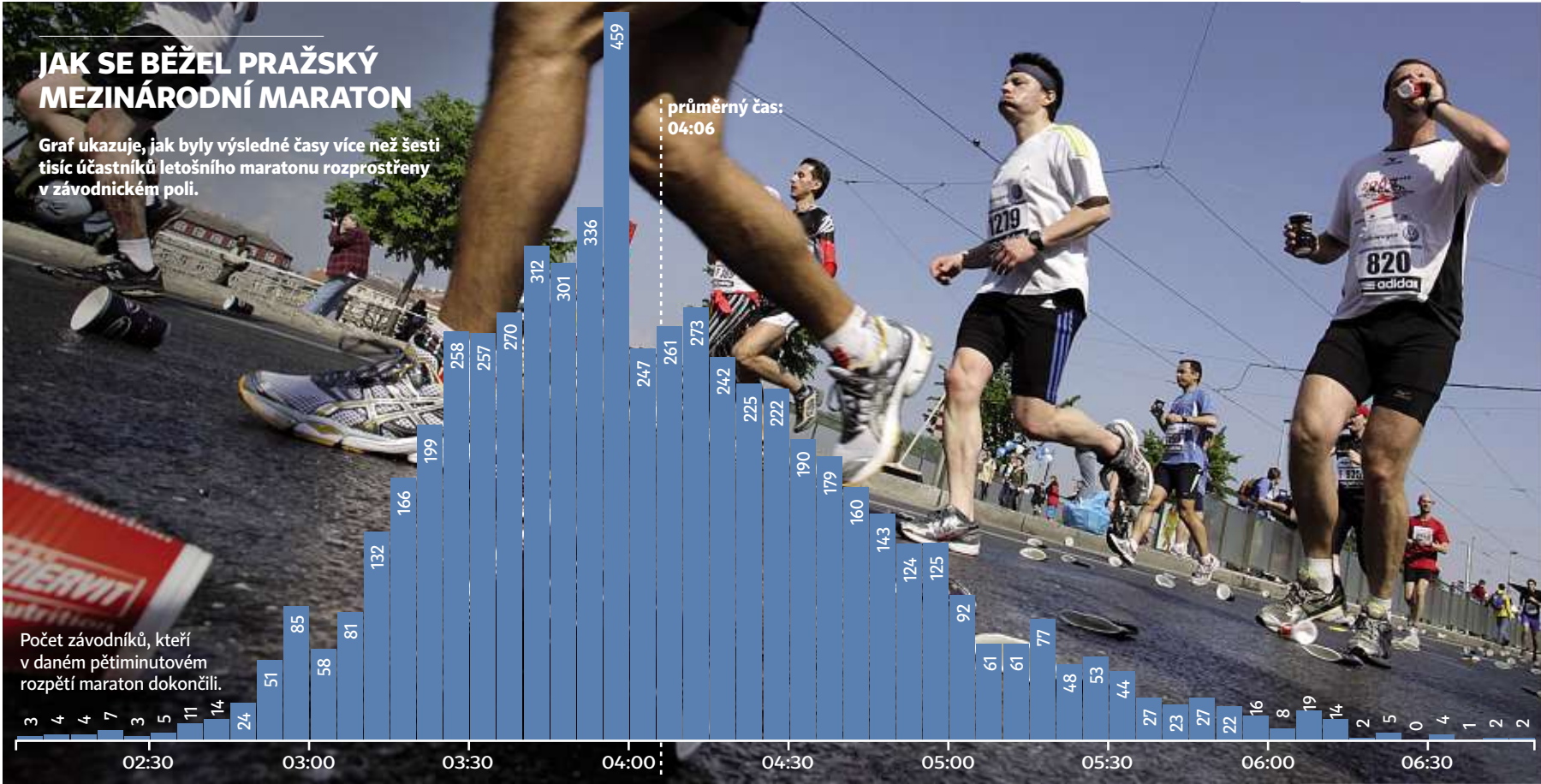
Druhý důvod je ten, že čas „dvě hodiny padesát a něco“ je prostě supermanský. Ne že by to bylo nemožné. Například letos doběhlo v čase pod tři hodiny na maratonu v Praze zhruba 200 závodníků. Ale zdá se nemyslitelné, aby člověk, který není profesionální sportovec a shodou okolností usiluje o přízeň voličů, jen tak mimochodem utrousil, že maraton zvládl právě v tomto limitu.

Nejlepší cyklista všech dob Lance Armstrong běžel newyorský maraton v roce 2006 v čase 2:59 a novinářům řekl, že poprvé při sportu „narazil na stěnu fyzických možností“. Maraton je jedna z nejtěžších sportovních disciplín a muž, který pokořil všechny možné prahy bolesti v souboji s alpskými kopci i rakovinou, o tom ví svoje. Maraton vyžaduje více disciplíny, pokory a silné vůle. Promiňte, to měli Američané uvěřit ambicióznímu a upovídanému politikovi, že běžel ještě rychleji než Armstrong? To jako by se najednou rozezněly všechny poplašné zvonky.

Právem. Sólokopra získal nakonec – v politice asi vůbec poprvé – běžecký měsíčník Runner's World. Jeho redaktoři prošli všechny dostupné výsledky maratonů a zjistili, že Paul Ryan opravdu maraton před mnoha lety uběhl (fanfáry pro něj!), ovšem v mnohem méně úchvatném čase... čtyři hodiny a jedna minuta. Běžeckou komunitu to rozčílilo k nepříčetnosti. A vlastně celou veřejnost.

Je to nový golf

V Praze se před třemi dny běžel městský maraton podvacáté. A byl to ohromný úspěch, běh byl několik

Maraton patří k nejnáročnějším sportovním výkonům, které absolvují ve velkém měřítku amatérští sportovci. Přesto je zajímavé, jak málo lidí maraton vzdá. Ukazuje to, jak vysoko má většina z nás hranici svých možností.

měsíců dopředu vyprodán a zakladatel této tradice, sympatický Ital Carlo Capalbo, si mohl udělat další čárku do seznamu vzkvétajících městských běhů. Pamatuji si, že když jsem v roce 1995 běžel první ročník, stála na startu na Můstku necelá tisícovka lidí, z toho víc než polovina cizinců. Už tehdy byl maraton skvěle zorganizovaný, ale byli jsme opravdu asi spíš než masoví běžci partičkou výtržníků, kteří se rozhodli v Praze zablokovat dopravu.

Od té doby popularita maratonu v Česku roste. Rok od roku. „Je to nový golf,“ říká s nadsázkou můj kamarád Miloš Škorpil, ultramaratonec a asi nejznámější český propagátor běhání. Taký osobní trenér. Jeho rukama, nebo lépe řečeno nohama, prošla v posledních letech řada byznysmenů i podnikatelů. Lidí, kteří se na večírcích a v baru trumfují nikoli handicapem z golfových hřišť, ale finálním maratonským časem, rovněž přibývá. Ale v mnoha ohledech zase tolik o ten čas nejde. U maratonu šlo vždycky především o to, závod doběhnout. Maratonci, kteří uzavírají v jeden moment až dvacet kilometrů dlouhé běžecké pole a dobíhají do cíle v čase mezi šesti a sedmi hodinami, se často dočkají od přihlížejících stejného potlesku jako vítězové.

Maraton patří k nejnáročnějším sportovním výkonům, které absolvují ve velkém měřítku amatérští sportovci. Přesto je zajímavé, jak málo lidí maraton vzdá. Ano, určité procento vždycky nedoběhne a jsou to lidé, kteří mají objektivní zdravotní potíže, případně puchýře nebo odřeniny, s nimiž se opravdu dál běžet nedá. Ale velmi málo lidí vzdá proto, že prostě „nemůžou“. Ukazuje to, jak vysoko má většina z nás hranici svých možností. Mnohdy sice cítíme, že už to opravdu dál nejde, ale ve skutečnosti zdaleka nejsme na konci sil.

Magie čtvrté hodiny

A ještě něco nás maraton učí, což názorně plyne z grafu, který kolega Petr Kočí, datový žurnalista z Hospodářských novin, vytvořil z výsledných časů více než šesti tisíc účastníků letošního Pražského mezinárodního maratonu. Známořňuje, jak byly finální časy rozprostřeny v závodnickém poli. Podívejte se na ten graf. Na vodorovné ose jsou zmíněné časy pro názornost rozdělené po pěti minutách. Na svislé ose je počet závodníků, kteří v daném pětiminutovém rozpětí maraton dokončili.

Vyplyvá z něj, že v čase 2:05 až 2:10 doběhli tři běžci, v čase 2:10 až 2:15 čtyři, v čase 2:15 až 2:20 také

čtyři a tak dále. To jsou výjimeční běžci se skvělými časy. Jak se dostáváme dál, počet závodníků v daném intervalu postupně narůstá.

Aspoň tak by to mělo být podle zákonitostí statistiky. Matematik Karl Friedrich Gauss popsal zhruba před dvěma sty lety to, jak určitý jev souvisí s četností svého výskytu. O Gaussově křivce se nejčastěji mluví v souvislosti s inteligencí. Má tvar zvonu a vyplývá z ní, že pouze malé procento lidí je nadprůměrně inteligentních, že intelekt většiny se pohybuje kolem průměru a že další malé procento lidí má inteligenci nadprůměrnou. Čím vyšší nebo naopak čím nižší, tím méně takových lidí je.

Pro běh ta analogie nefunguje zcela přesně, ale přibližně je podobná. Vraťme se ke grafu výsledných časů pražského maratonu. Ta křivka začíná pár minut po dvou hodinách, což je zhruba traťový rekord tohoto běhu, a zmíněný „zvon“ by měl mít vrchol někde kolem čtyř hodin, což je průměrný čas všech letošních účastníků (přesně 4:06 hodiny). V tom čase by také závod mělo dokončit nejvíce běžců. Jejich četnost pak opět klesá a s vodorovnou osou splývá někde kolem sedmi hodin, kdy se závod oficiálně uzavřel.

Kdyby to záleželo jen na výkonnosti a fyzických možnostech účastníků, byl by graf hladký a přibližně podobný tomu, jenž znázorňuje rozložení inteligence. Ale na maratonském grafu vidíme něco jiného. Obrovský zub přesně na hranici čtyř hodin. Jinak řečeno, v čase mezi 3:50 a 3:55 finišovalo 336 závodníků, v čase 4:00 až 4:05 247, ale v čase 3:55 až 4:00 zdaleka nejvíce, totiž 459 maratonců. Co z toho plyne?

Je to jednoduché. Ti lidé si stanovili cíl, že chtějí doběhnout do čtyř hodin (to je magická hranice amatérských běžců), a dokázali to. Velká část z nich nepochybně sahala ještě hlouběji než na dno svých sil. Kdybych byl autor motivační literatury, napíšu z toho vyplývající poučení takto: Mějte svůj sen. Stanovte si, čeho chcete dosáhnout. A vězte, že člověk má vždycky víc sil, než si v tu chvíli myslí.

Skoro dvakrát víc běžců doběhlo v Praze maraton pět minut před finálním časem čtyř hodin než pět minut poté. Nepomohly jim k tomu jejich přirozené dispozice ani fyzické síly. Bylo to... a teď promiňte patos... vítězství jejich ducha.

Ten graf je myslím nezanedbatelný důvod, proč lze maraton milovat.

Více na ihned.cz/maraton

